

M.T.I.Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 28.

bel.

k e d d

sb0001 4 130 mtib1001

október 1: zenei világnap

1982. szeptember 28. - az idén is szerte az országban gazdag programmal emlékeznek meg október elsejéről, a zenei világnapról, amelyet az unesco nemzetközi zenei tanácsa - a szocialista országok képviselőinek ajánlását elfogadva - 1975-ben avatott a muzsika ünnepévé. ezen a napon azóta minden esztendőben a művészi muzsikára irányul a világ figyelve. a tisztelgés a zenének szól, amely a maga sajátos eszközeivel - lukács györgy szavaival élve: meghatározatlan tárgyszerűségével - jelentősen hozzájárul a tárgyi környezet, s mindenekelőtt az ember belső világának: érzelmeinek, hangulatainak, indulatainak megismeréséhez, szebbé téve az életet, fontos összekötő kapocs a népek között. a zenei világnap alapeszméje az, hogy mivel a zene mondanivalóját, üzenetét szerte a világon mindenki megérti, a muzsika a béke ügyét, a népek barátságának gondolatát szolgálja.

ennek jegyében tartják a zeneakadémián a müncheni baryton-trió hangversenyét, amelyen a 250 évvel ezelőtt született joseph haydn kompozíciói kapnak helyt. az 1970 óta működő együttes feladatul ugyanis azt tűzte maga elé, hogy az esterházy herceg által oly kedvelt hangszert, illetve az instrumentumra komponált haydn-alkotásokat a széles közönséggel megismertesse. törekvésüket nagy siker övezte hazájukban és külföldön egyaránt. egy svájci cég 1977-ben készítette el első lemezüket, amelyet több felvétel követett ausztriában és az nszk-ban is. a koncerten somfai lászló zenetörténész méltatja a nap jelentőségét. a zenei világnap

alkalmából hangversenyt rendeznek többek között a nyiregyházi vasvári pál gimnáziumban, ahol durkó zsolt zeneszerző mond ünnepi köszöntőt, a szekszárdi babits mihály művelődési központban, a kecskeméti nagytemplomban. másnap, október 2-án koncertnek ad otthont a budafoki uttörő, ifjúsági és művelődési központ, ahol láng istván zeneszerző szól az ünnep jelentőségéről, a pécsi leövey klára gimnázium, a gödöllői városi-járásai művelődési központ, ahol lendvay kamilló zeneszerző emlékezik meg az eseményről, a kaposvári munkácsy gimnázium, október 9-én pedig a bajai türr istván sportcsarnok, ahol bozay attila zeneszerző beszél. a zenei világnap alkalmából kerül sor október 2-án a kodály zoltán népzenei találkozó gálaműsorára a zalaegerszegi városi művelődési központban, ahol dr. koplár lajos megyei tanácselnök helyettes mond ünnepi köszöntőt. a hangversenyeken a hazai kórusélet legismertebb együttesei lépnek fel, olyan énekkarok, amelyek különböző hazai és nemzetközi fórumokon már szép sikert arattak. /mti/

da/gg/kö bc hgy

00.10 280982 2577

-.-

sb0002 4 130 mtib1002

gyermek szot szanatóriumi üdültetéséről

1982. szeptember 28. - a vasasszakszervezet javaslatára szeptember 29 és október 26-a között a szot első ízben biztosítja 120 lisztérzékeny általános iskolás beutalását a fejér megyei, budapesttől 123 kilométerre fekvő vajtai gyermekszanatóriumba, ahol a tanév további részében enyhén mozgássérülteket fogadnak. a gluténmentes diétát fogyasztó gyermekek szervezeten eddig még nem üdülhettek. most üdülés közben tanulnak is, képzett pedagógusok oktatják őket. az orvosi felügyeletről, valamint a diétás nővérrel az országos csecsemő és gyermekegészségügyi intézet gasztroenterológiai munkacsoportja gondoskodik. a beutaltak gluténmentes kenyérellátását a székesfehérvári sütőipari vállalat alba regia szocialista brigádja társadalmi munkában vállalta. a szülőknél gyermekük betegsége nem kis gondot okoz, mivel részükre külön kell főzni és sütni. a vajtai gyermekszanatórium munkatársai közül többen részt vettek előzetes képzésben, hogy az előírt diétát biztosítani tudják.

már egy éve folyik kőszegen a légzőszervi és asztmatikus ártalmakban szenvedő, vajtán az enyhén mozgássérült általános iskolások szot szanatóriumi beutalása, amelyekre az előzetes orvosi javaslatot a szabadság hegyi gyermek-gyógyintézetnek kell

megküldeni. a gyermekszanatóriumi térítési díj a négy hétre 500 forint.

jövőre már nyaralni térhetnek vissza vajtára a lisztérzékeny gyermekek, augusztus 4 és 17-e között. ugyancsak a jövő augusztusban 170 cukorbeteg általános iskolást fogad a szot boglárlellei gyermeküdülő. a kéthetes beutalójegy ára 308 forint. /mti/

gg sl rj hgy
00.11 280982 1624

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

közművelődési kutatások

1982. szeptember 28. - a mindennapi élethez közel álló témákat dolgoz fel most folyó közművelődési kutatásaiban a népművelési intézet. a közelmúltban indított - békés, valamint borsod-abauj-zemplén megyékben zajló - vizsgálatuk például a tárgyalgató népművészeti tevékenységről kíván képet nyerni. ez azért is időszerű, mert az elmúlt években megteremtődött a technikai feltétele annak, hogy a népművészeti termékek nagy mennyiségben jelenjenek meg a népművészettel foglalkozók közösségén kívül is, - tehát áruvá váljanak -, s létrejött egy társadalmi réteg, amely hivatásszerűen foglalkozik népművészeti áruk termelésével. az alkotó csoportok és szakköri tagok száma az utóbbi esztendőben 40 százalékkal emelkedett, s ma egyedül a diszitó és himzőkörök tagjainak száma is meghaladja a huszonegyszázat. a felmérések - egyebek között - arra keresik a választ, mit jelent a népművészet a hivatásos mesterek, háziipari szövetkezetekben, illetve az amatőr művészeti mozgalmakban tevékenykedők számára; s milyen helyet foglal el azoknak az életében akik nem szervezeten foglalkoznak népművészettel. a kutatók arra is kíváncsiak: hogyan hat az urbanizáció a népművészetre; továbbá az egyes rendeletek - például a népművészeti vásárokon árusítók körét szabályozó vásári rendelet - milyen változásokat hoztak az alkotók ösztönzésében, a közönséghez kerülő művek minőségének védelmében. áttekintik azt is: hogyan alakult a tárgyalgató népművészek erkölcsi elismerésének rendszere az elmúlt időszakban.

egy másik vizsgálatuk a videotechnika - mint új tömegkommunikációs eszköz - szerepét és széleskörű felhasználásának lehetőségeit próbálja feltárni. a legújabb adatok szerint egyre több közművelődési intézmény vásárol felvétel berendezéssel kombinált képmagnót, de a felhasználás hogyanját és mikéntjét, lehetőségeit még nem ismerik kellően. az 1984-ben befejeződő kutatás felméri,

hogyan hol található ilyen készülékek, s mire használják az egyes készüléktípusokat. az intézet munkatársai kidolgozzák, milyen technikai apparátussal lehet és érdemes használni az új eszközöket.

a népművelők és az aktivisták - zömmel pedagógusok - által közvetített értékeket, a népművelők magatartását, szándékait térképezi fel az a három éven át tartó kutatás, mely az ötezer lakos körüli, ugynevezett középtelepülések közművelődési helyzetét vizsgálja. az első adatgyűjtést október végén egy pest megyei faluban végzik el a szakemberek, így hamarosan fény derül arra, hogy a választott módszerek hogyan felelnek meg a célkitűzéseknek. /mti/

na/ka rj ár hgy

00.12 280982 2587

-. -

sb0004 4 150 mtib1004

Őszi telepítésekhez gazdag szaporítóanyag választék a kiskert tulajdonosoknak

1982. szeptember 28. - megkezdődtek az előkészületek a facsemete és szaporítóanyag őszi forgalmazására; a faiskolákban összeállítják az előzetes megrendelők listáját, előregyártják a fák nevét jelölő címkéket, felujítják, kijavítják a kitermelőgépeket. amint a kertforgónál elmondták: október 15-én nyitnak a lerakatok, méghozzá 50-nél több mint tavaly, összesen 350 helyen árusítanak. ennek eredményeként növekedhet a forgalmazás színvonala, csökkenhet a sorbanállás.

a készletek alapján a kiskerttulajdonosok számára igen gazdag az ideai kínálat. összességében 3.8 millió gyümölcsfa, 4.8 millió bogycsücsöt adó szaporítóanyag, 11.5 millió szőlőoltvány vár majd eladásra. legtöbb az almafacsemete, csaknem félmilliót árusítanak majd, kajsziból 145 ezer, szilvából pedig 125 ezer facsemetét hoznak forgalomba. ez utóbbi iránt nemcsak a kerttulajdonosok érdeklődnek, hanem a városok, községek tanácsai is, mind gyakrabban fásítanak utcákat szilvával.

az őszi választékban olyan szaporítóanyagok is szerepelnek, amelyek a korábbi években gyakran szerepeltek a hiánycikk-listákon, így többi között birsalma, dió, naspolya és túske nélküli feketeszeder. őszibarackból és cseresznyéből viszont előreláthatóan nagyobb lesz az igény, mint amennyit a faiskolák adni tudnak.

a kertforgó szaporítóanyag-előállításal foglalkozó taggazdaságai rugalmasan alkalmazkodnak a kereslethez, s előreláthatóan többfajta facsemetéből, elsősorban almából, szilvából és kajsziból a nagybani vásárlóknak, kertbarát köröknek kedvezményesen adnak termékeikből, sőt a tervek szerint esetenként a szállításról is gondoskodnak. /mti/

kg/pá sl rj hgy

00.13 280982 1737

-. -

sb0005 4 150 mtib1005

magyar talajmechanikai szakemberek bagdadban

1982. szeptember 28. - bagdadba utazott a földmérő és talajvizsgáló vállalat tisztagu szakértői csoportja. az iraki építési laboratóriumok országos központjával kötött szerződés szerint két éven át végeznek különböző talajmechanikai vizsgálatokat, s készítenek szakvéleményeket, mélyépítési előtanulmányokat, amelyekkel a bagdadi metróépítés tervezőit segítik alapvető adatokkal. a magyar mérnökök, furómesterek irányításával dolgozó arab furóbrigádok vesznek talajmintákat a leendő földalatti helyének különböző mélységeiből, s ennek alapján dolgozzák ki szakvéleményüket a metró egész vonalvezetéséről, az alagut szelvényéről, a különböző talajrétegekben végzett építési munka legcélszerűbb és legbiztonságosabb technológiai módszeréről. a kétéves szellemi export értéke eléri az egymillió dollárt. az iraki megbízók elégedettek a magyar szakemberek munkájával, s a külkereskedelmi partner, a tesco közvetítésével felkérték a földmérő és talajvizsgáló vállalatot, hogy egy újabb tiszszemélyes szakértői csoport kiküldetésére is tegyenek ajánlatot.

a vállalat az utóbbi években többszörösére növelte szellemi exportját. algériában már régóta dolgozik egy kirendeltsége, amely önállóan vállalkozik különböző geodéziai, talajmechanikai vizsgálatokra, szakvélemények kidolgozására és alapozási tervek készítésére. a magyar mélyépítési és talajmechanikai szakcsoportok foglalkoztatása iránt érdeklődik tunisz és nigéria is. az idén várhatóan 25-26 millió forint értékű szellemi exportot végeznek a magyar mélyépítési szakemberek az arab országokban. munkájukat újabban kiterjesztik az építőanyag- és vizkutatásra, s

acélszerkezeteinek korrózióvédelmével - más magyar vállalatok részére - a közvetett exportban is részt vesznek. tevékenységi körük bővítésével várhatóan a jövő évben megduplázzák a vállalat dollárbevételét. /mti/

sb/pá/kö sl hgy

00.13 280982 1907

-. -

sb0006 4 170 mtib1006

érik a szelidgesztenye

1982. szeptember 28. - vas megye festői szépségű táján, a kőszeg-hegyalján érik a szelidgesztenye. itt található az ország egyik legnagyobb szelidgesztenyései, melyekben nem ritkák a 400-500 esztendőss faóriások. a legkorábban érő gesztenyék szedését, szüretelését megkezdték, s a késői érők szurós védőburkai is barnulnak. a „vidék aranyából”, több vagonnal szállítanak majd a fővárosba és a nagyobb vidéki városokba.

a vidék közös gazdaságai, áfész-ei tervezik, hogy megszervezik a gesztenye tartósítását, s így lehetőség lesz a gesztenye idény megnyújtására, a téli és a koratavaszi időszakokra. /mti/

Lér/mné/er az hgy

00.14 280982 0671

-. -

sb0007 4 150 mtib1007

mindenevő kályha

1982. szeptember 28. - elektromos és gáztüzelésű tüzhelyek sorozatgyártását kezdték meg a salgótarjáni tüzhelygyárban osztrák megrendelésre. a 70-es években salgótarjában kifejlesztett magas műszaki és esztétikai színvonalu tüzhelyekből - amelyek az elmúlt években már kiállták a szigorú nszk-beli piac próbáját - az esztendő végéig háromezernégyszázat küldenek ausztriába. a salgótarjáni tüzhelygyár több mint egy évtizede exportál különböző tüzelőeszközöket az nszk-ba, évente mintegy 40.000 db-ot. ausztria új piac, s tárgyalnak dán cégekkel is. szállít a quelle áruházhálózatnak is, az idén csaknem kétezer gáztüzhelyet, a neckermann áruházhálózat pedig 1000 „mindenevő”, toldalékkályhát vesz tőlük, ez utóbbit a konyhai villany avagy gáztüzhely mellett használják fűtésre, vegyes tüzelőanyag, s különböző hulladékok elégetésére. /mti/

csiz/bgné/az/er hgy

00.14 280982 0897

-. -

sb0008 4 160 mtib1008

szobrok a nemzetiségi településeken

1982. szeptember 28. - baranya megye nemzetiségi településein szobrokat állítanak a horvát, illetve a német történelem és kultúra nagy alakjainak. a nemzetiségi művelődés távlati programja, amelyet a megyei tanács 1978-ban határozottá emelt, külön is rendelkezik szobrok, emlékművek és emléktáblák elhelyezéséről, s arról, hogy ezek elkészítésével lehetőleg nemzetiségi származású művészeket bizzanak meg a tanácsok. elsőként a dráva-parti felsőszentmárton /nemzetiségi nevén: martinca/ állított szobrot az 1573. évi horvátországi parasztfelkelés vezérének, a később kivégzett matija gubecnek, a „horvát dózsa györgynek”, s szigetvár városában két horvát származású hősnak szenteltek szobrot: stancsics horváth márk várkapitánynak, aki 1556-ban sikeresen megvédte a várat a török tulerővel szemben és juranics lőrincnek, zrinyi ifju zászlótartójának, aki az 1566-os ostromnál vesztette életét. a németek lakta somberek községben /nemzetiségi nevén: schomberg/ a xix. század nagy német költőjének, heinrich heinének állítottak emléket. ez volt a baranyában élő német ajku lakosság első köztéri szobra. boly község /nemzetiségi nevén: bohl/ a 150 éve meghalt német költőfejedelem, johann wolfgang goethe emlékét örökíti meg a

közeljövőben. baranya megye fiatal művésznemzedékének jeles képviselője a bolyi születésű, német származású trischler ferenc szobrászművész, aki több köztéri alkotás megformálására kapott megbízást a tanácstól, az ő műve a szigetvári juranics-szobor, és ő készíti a bolyi goethe-szobrot. /mti/

igó/bné/er az hgy

00.15 280982 1590

-. -

sb0009 4 160 mtib1009

restaurálják a szigetvári dzsámit

1982. szeptember 27. - szigetváron megkezdődött az ali pasa dzsámi - a mai belvárosi plébániatemplom - helyreállítása. az ország egyik legértékesebb török kori építészeti emléke ez, restaurálása után megjelenésében, művészettörténeti jelentőségében vetélkedni fog a híres pécsi, gázi kaszim pasa nagydzsámijával. kupolájában felújítják a hazai barokk falfestészet kiemelkedő alkotását, dorfmester istván hatalmas freskóját, amely a várvédő zrinyi miklós megdicsőülését ábrázolja.

a város főterén álló török dzsámi 1568-69-ben épült. a xviii. században barokk templommá alakították át, ekkor készült a tizennyolc méter magas kupola falfestménye is. az 1960-as évek elején hirtelen állagromlás következett be; mint utólag kiderült: egy tönkrement csatorna vize valósággal elmosta az épület alapzatát. a falak megrepedtek, a kupola csaknem szétnyílt, az életveszélyessé vált templomot be kellett zárni. hogy a további pusztulást megakadályozzák, megerősítették az alapot és a kupolát, felújították a tetőszerkezetet és a toronysisakot, a freskót pedig ideiglenesen konzerválták.

a nagy multu műemlék teljes helyreállításának feltételeit mostanra teremtették meg: a költségeket az országos műemléki felügyelőség, a baranya megyei tanács és a szigetvári városi tanács, valamint a pécsi püspökség együttesen viseli. a munka azzal kezdődött, hogy lebontották azokat a toldalékokat, amelyeket a xx. század elején építettek a templomhoz, a keletkezett nyílásokat pedig az eredeti stílusnak megfelelően felfalazták. jelenleg az épület padlófűtése készül. a továbbiak során helyreállítják a jellegzetes számrhátives ablakokat, a még megmaradt saroksztalaktitokat /cseppkőboltozatokat/ és a mihrábot /imafülkét/. a legnagyobb munkát a hatalmas freskó restaurálása adja, ezt - a pécsi püspökség felkérésére - osztrák szakemberek vállalták.

a szigetvári ali pasa dzsámi előreláthatóan 1984-ben nyitja meg kapuit a látogatók előtt. három oldalról lesz látható a török épület, a negyedik oldalon megmarad a katolikus templom barokk toronyhomlokzata. vasárnaponként istentiszteletet tartanak benne, a hét többi napján viszont a látogatóké lesz a csaknem négyszáz éves műemlék. /mti/

igó/rj az hgy

00.16 280982 2252

-. -

sb0010 4 150 mtib1010

rizsaratás kiskörén

1982. szeptember 28. - a hevesi állami gazdaság kiskörei üzemegységében megkezdődött a rizsaratás, az idén 173 hektárról takarítják be ezt a kalászosot. a kiskörei határban vannak az ország, sőt európa legészakibb rizsültetvényei. a növényt olyan területekre telepítették, amelyek más növényi kultúrák termesztésére nem alkalmasak a termőtalaj szikes, gyenge volta miatt.

a rizs éltetője a meleg és a napfény, mindebből az idén bőségesen jutott erre a vidékre, így jó termésre számítanak. a kedvező időjárás eredménye, hogy a szokásosnál mintegy tíz nappal korábban kezdték meg a rizsaratást; öt kombájn vágja napról-napra a vizigabonát, és várhatóan két hét alatt takarítják be a termést. /mti/

kov/lné/kö az hgy

00.16 280982 0757

-. -

bel

- 10 -

1982.09.28.

sb0011 4 150 mtib1011

vizet kap onga

1982. szeptember 28. - egészséges hálózati ivóvizet kap a miskolc szomszédságában lévő onga község lakkossága. a település lakóit a jövő évtől kezdve a miskolci vízművek hernád-menti csucsvízműve látja el ivóvízzel. a hernád vizét azokban az órákban, amikor a megyeszékhelyen kevesebb vizet fogyasztanak, egy több mint háromszázötven köbméteres viztoronyba nyomják a kiépített gerincvezetékén. az új viztoronyt most emelték be a végleges helyére, és elkészült ongan az utcákat behálózó mintegy husz kilométer hosszúságu vezeték is. a viztorony szerelési munkálatainak befejezése után - 1982. második félévében-a település lakói már a miskolci csucsvízműből kapják az ivóvizet. /mti/

hag/szn/az/gw hgy

07.24 280982 0735

-. -

sb0012 4 160 mtib1012

új szerzemények a déri muzeumban

1982. szeptember 28. - 1982-ben újabb, jelentős anyaggal gyarapodott a déri muzeum művészeti gyűjteménye. a májusi aukción megszerezte a muzeum kernstok károly: virradat című nagyméretű olajképét, márffy ödön és bornemisza géza csendéleteit. gyűjteményükbe került vadász endre és gáborjáni szabó kálmán néhány műve - ezeket megvásárolták -, ajándékként senyei oláh istván két olajképe. a művelődési minisztérium által vásárolt alkotások közül megkapták duray tiber, kurucz d. istván, kádár jános miklós és szalay ferenc festményeit, németh józsef: ősz és miskolczi lászló: önarckép című reprezentatív műveket, szabó györgy művészportré érem-sorozatát, a debrecenből elszármazott kovács imre grafikusművész szép kollekciót ajánlott szülővárosa muzeumának. a szobrászati anyag is medgyessy ferenc domborművekkel, valamint vedres márk három szobrával gyarapodott, ez utóbbit a magyar nemzeti galéria adta át. /mti/

szü/éva/az/gw hgy

07.38 280982 0983

szn

-. -

bel

- 11 -

1982.09.28.

sb0013 4 150 mtib1013

nádexport

1982. szeptember 28. - fogynak a télen felhalmozott nádkupacok, s egyre üresebbek a tárolóhelyek a velencei-tónál, ahonnan már feldolgozták, vagy kevésbé kötve elszállították a tó termésének nagy részét.

a természetadta alapanyag, a jó minőségű nád iránt egyre nagyobb az érdeklődés külföldön is. a hazai vizek termésének nagy részét - 1200 hektárnyi nádat - betakarító sárszentmihályi állami gazdaság az idén jelentősen növelte nádexportját. kétszázezer kévét, hatvanötezer négyzetméternyi nádlemezt, négyszázezer négyzetméter nádszövetet és ötvenötezer négyzetméter kertészeti takarót szállított nyugat-németországba, hollandiába, dániába, svédországba és olaszországba. különösen a feldolgozott nád iránt nőtt meg a kereslet, a nádlemezből kétszer annyit exportálnak, mint tavaly. /mti/

dáv/fné/az/gw hgy

07.56 280982 0841

-. -

sb0014 4 150 mtib1014

gazdaságosabb lakásfűtés

1982. szeptember 28. - komárom megyében a központi és távfűtéses lakások egyharmadában - csaknem tízezer otthonban - már befejezték az ajtók és ablakok szigetelését, vékony alumínium és műanyagcsikok fölhelyezésével akadályozzák meg, hogy a meleg elillanjon majd a helyiségekből. a számítások szerint így mintegy tizenöt-husz százalékkal kevesebb energia szükséges a lakások fűtésére. a lakások szigetelésén a megyei távhőszolgáltató vállalat megrendelésére a tatabányai építőipari szövetkezet és a praktika szövetkezet dolgozik. a terv szerint az 1983-84-es télre szigetelik az összes komárom megyei központi fűtéses lakást. folyamatosan felszerelik a háztömböket fűtésszabályozó automatikával is, a műszer a külső hőmérséklet változása szerint felmelegedéskor csökkenti, lehűléskor pedig erősíti a fűtést. a hőfokszabályzókkal öt százalékkal mérséklük az energia felhasználását, s így rövid idő alatt megtérül a műszervásárlásra fordított hét millió forint.

szn

jelentős megtakarítást vár a távhőszolgáltató vállalat. ^{is,} hogy a központi fűtéses háztömbök földszintjén lévő garázsokban - amennyiben tulajdonosa nem tart rá igényt - kikapcsolja a fűtést. /mti/

ráb/wmé/az/gw hgy

08.12 280982 1222

-. -

sb0015 1 150 mtib1015

Lázár györgy fogadása

1982. szeptember 28. - Lázár györgy, a minisztertanács elnöke kedden a parlamentben fogadta az atomenergetikai kormányközi bizottság budapesti üléséről delegációinak vezetőit. a találkozón jelen volt marjai józsef miniszterelnök-helyettes. /mti/

t ni/mm/gw hgy

08.50 280982 0301

-. -

sb0016 4 160 mtib1016

dalosdöntő az énekversenyen

1982. szeptember 28. - hétfőn késő éjjel a zeneakadémián véget ért a nemzetközi kodály-erkel énekverseny dal-kategóriájának küzdelemsorozata, melyen tizenheten indultak. a döntőbe hat versenyző jutott. az utolsó fordulóban egy előre meg nem határozott, maximum 18 perces dalciklus vagy dalciklus-részlet tolmácsolása volt a feladat. a versenyzők választása wolf, schumann, brahms, mahler, illetve gavrilin kompozícióira esett. a nemzetközi zsüri - forrai miklós elnökletével - az 50 ezer forintos első díjat nem adta ki. a két darab egyenként 25 ezer forintos második díjat ardó máriának és kovács brigittának, a két darab 15 ezer forintos harmadik díjat tóth jánosnak és a szovjet larisza kurgyumovának, a két darab 10 ezer forintos külön-díjat benza györgyinek és a román liliana-margareta bizineche-nek ítélte. /mti/

t da/mm/gw hgy

08.51 280982 0881

Bu

-. -

sb0017 4 130 mtib1019

hazánkba érkezett aapso küldöttsége

1982. szeptember 28. - a magyar szolidaritási bizottság meghívására kedden hazánkba érkezett az afro-ázsiai népek szolidaritási szervezetének /aapso/ nuri abdul razzak főtitkár vezette küldöttsége.

a küldöttség tárgyalásokat folytat a magyar szolidaritási bizottság és társadalmi szervezeteink vezetőivel a kölcsönös kapcsolatokat érintő kérdésekről. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren harmati sándor, az mszb elnöke fogadta. /mti/

mm/gw hgy

09.38 280982 0506

-. -

sb0018 4 130 mtib1021

személygépkocsi és autóbusz összeütközése

1982. szeptember 28. - budapesti a ix. kerület páva utca és tompa utca kereszteződésében nagy miklós 37 éves üzletvezető, budapesti lakos személygépkocsijával összeütközött egy, a bkv tulajdonát képező piros 12-es jelzésű autóbuszal. a baleset következtében a személygépkocsi utasa, sáfrán józsef 34 éves építésvezető, budapesti lakos a helyszínen meghalt. a súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett nagy miklóst, valamint a személygépkocsi két utasát a mentők kórházba szállították. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint nagy miklós nem vette figyelembe a jobbkéz-szabályt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

mm/zsu hgy

10.14 280982 0699

Bu

-. -

sb0019 4 130 mtib1022

a magyar-ndk történész vegyesbizottság ülése

1982. szeptember 28. - kedden a nyiregyházi tanárképző főiskolán rendezte meg a magyar-ndk történész vegyesbizottság ezévi ülészakát. a reformáció és európa témakörben tartottak tudományos eszmecsereket. a program második részére október 1-én, pénteken budapesten, az országos levéltárban kerül sor, ahol a két ország történészei a feudális-kori források kiadásának problémáit vitatják meg. /mti/

mm/k/ká/gw hgy

10.16 280982 0473

-.-

sb0020 4 130 mtib1024

kgst pénzügyi tudományos konferencia sopronban

1982. szeptember 28. - kgst pénzügyi tudományos konferencia kezdődött kedden sopronban a magyar tudományos akadémia világgazdasági kutatóintézetének és közgazdaságtudományi intézetének, a kgst szocialista világrendszer gazdasági problémái nemzetközi intézetének, valamint az irányítás problémái nemzetközi intézetének rendezésében. a konferencia témája: a kgst országok minisztériumai, hatóságai, egyesülései és vállalatai közötti közvetlen kapcsolatok alakulása, különös tekintettel a valutáris-pénzügyi, külkereskedelmi kérdésekre. /mti/

cser/sza/ká/zsu hgy

10.45 280982 0624

32

-.-

sb0021 4 130 mtib1025

ifjumunkás napok zalaegerszegen

1982. szeptember 28. - ifjumunkás és szakmunkástanuló napok kezdődtek kedden zalaegerszegen. a rendezvénysorozat nyitánya a zalai megyeszékhely ifjusági brigádvezetőinek találkozója volt, amelyen a szocialista brigád-és munkaversenymozgalom feladatairól, valamint a módosított ujitási szabályzatról folytattak eszmecsereket. az október 6-ig tartó program keretében szombaton ezermester-vetélkedőt és összetett honvédelmi versenyt rendeznek. vasárnap a fiatal autósok és motorosok ügyességi viadalára kerül sor, a zárónapon pedig városi fórumon beszélnek meg: hogyan karolja fel a különböző ujitásokat, szabadalmakat és pályázatokat az alkotó ifjusági egyesülés. /mti/

tas/kné/ká/gw hgy

10.48 280982 0733

-.-

sb0022 4 130 mtib1026

szakbizottság a fogyasztókért

1982. szeptember 28. - a fogyasztók országos tanácsán belül piaci helyzetértékelő szakbizottság alakult kedden a hazafias népfront budapesti székházában. a fogyasztók érdekvédelmét szolgáló, társadalmi szervezetként működő tanácsnak ez a negyedik szakértői bizottsága. korábban már megalakult a jogi, az árszakértői, és a minőségellenőrző bizottság. céljuk, hogy előkészítsék az országos tanács döntéseit. a most alakult szakbizottság 15 tagja az érintett minisztériumokat, a kereskedelemben és a vendéglátásban működő vállalatokat és intézeteket képviseli. /mti/

jgy/ka/ag/gw hgy

10.54 280982 0628

32

-.-

sb0023 4 150 mtib1027

magyar szakszervezeti küldöttség utazott prágába az szvsz-iroda
28. ülészakára

1982. szeptember 28.- gáspár sándornak, a szakszervezeti világszövetség elnökének, a szot főtitkárának vezetésével kedden magyar szakszervezeti küldöttség utazott prágába, az szvsz irodájának 28. ülészakára. a vezető testület első alkalommal ül össze a februárban havannában megtartott x. szakszervezeti világtalálkozó óta. napirenden szerepel a kongresszus fő dokumentumában, „a szakszervezetek és a 80-as évek kihívásai, -ban elfogadott szakszervezeti stratégia akcióprogrammá történő feldolgozása és az szvsz 1983-ra szóló munkaterve. megvitatják, hogy az szvsz hogyan fokozza tevékenységét a békéért és a leszerelésért, a szakszervezeti és demokratikus szabadságjogok, a dolgozók napi és hosszabbtávú érdekeinek védelméért, azért, hogy a világ dolgozóit érintő legfontosabb kérdésekre a nemzetközi szakszervezeti mozgalom egységes fellépéssel, hatékony egységakciókkal válaszolhasson. az ülészak keretében európai, afrikai, arab, latin-amerikai és ázsiai regionális tanácskozásokra is sor kerül.

/mti/

sl/ka/bam/gw hgy

11.19 280982 1132

-.-

sb0024 4 170 mtib1028

2 mázsa kecsége a dunából

1982. szeptember 28. - örvendetes hír érkezett a győri előre halászati szövetkezettől: az elmúlt napokban két mázsa kecsegét fogtak a dunán. volt egy alkalom, amikor a kecsége-zsákmány 140 kiló volt. ebből a rendkívül izletes halfajtából ennyit már több mint 10 éve nem fogtak. mint ismeretes, vízszennyezésre különösen érzékeny kecsége valósággal eltűnt a dunából és mellékfolyóiból. évek is eltelték mire egy-egy példány a hálóba került. miután kecsegét nem telepítettek, tömeges feltűnését a szigetköznel a duna szennyeződése csökkenésének tulajdonítják. növekednek a fogások márnából is. a dunának ez a másik jellegzetes halfajtája ugyancsak alaposan megritkult az elmúlt években. a győri előre halászái az utóbbi

Bz

napokban annyi márnát fognak, hogy gondot jelent az értékesítés. a dunai és rábai friss halból nemcsak a győri és a környékbeli települések igényeit elégítik ki, de küldenek a szomszédos megyékbe is. /mti/

cses/sza/ká/gw hgy

11.29 280982 0991

-.-

sb0025 4 150 mtib1029

nemzetközi anyagvizsgáló kongresszus a fővárosban

1982. szeptember 28.- kedden 19 ország mintegy 350 szakembere részvételével nemzetközi anyagvizsgáló kongresszus kezdődött a mtesz székházában.

a négynapos tanácskozást terplán zénó, a gépipari tudományos egyesület elnöke nyitotta meg. elmondotta, hogy magyarországon a szerkezeti anyagok vizsgálata már több mint nyolcvan esztendő óta ultra tekint vissza. hazai szakemberek 1897-ben alakították meg a magyar anyagvizsgálók egyesületét, amely már 1903-ban ottont adhatott az anyagvizsgálók nemzetközi szövetsége harmadik kongresszusának budapesten. az utóbbi 25 évben a gépipari tudományos egyesület fogja össze a magyar anyagvizsgáló szakemberek tudományos tevékenységét. a négy évenként budapesten megrendezett nemzetközi kongresszusok nagyban hozzájárultak a különböző országok kutatóinak együttműködéséhez, és egyben a hazai anyagvizsgáló kultúra fejlesztéséhez is.

a kongresszuson nagy teret szentelnek az anyag törését, kifáradását elemző előadásoknak. külföldi szakemberek beszámolnak a legújabb feszültségvizsgáló módszerek alkalmazásáról, és mindezek mellett ismertetik a legújabb különleges, roncsolásmentes anyagvizsgáló eljárásokat is. az október 1-ig tartó tanácskozáson több mint 200 előadást vitatnak meg a nemzetközi kongresszus résztvevői. /mti/

pf/ka/bam/gw hgy

11.55 280982 1360

Jes

-.-

sb0026 4 160 mtib1030

képzőművészeti rövidfilmek fesztiválja szolnokon

1982. szeptember 28. - kedden ünnepélyes keretek között nyitották meg szolnokon, a tiszai filmszínházban a iv. országos képzőművészeti rövidfilm szemlét, a képzőművészeti világhét eseményeihez kapcsolódó rendezvényen az 1975. óta készült hazai filmek legjobbjait mutatják be a filmeseknek, képzőművészeknek, művészettörténészeknek, a mozilátogató közönségnek. az ünnepi vetítések a chiovini ferenc festőművészről készült filmmel emlékeztek az alföldi festészet tavaly elhunyt kiválóságára, majd az eddigi fesztiválok leg több díjat nyert filmet, kollányi ágoston rendező: ének a vasról című alkotását, láthatta a megnyitó közönsége.

ezt követően megkezdődtek a bemutatók, s a szerda estig zajló versenyvetítéseken 78 alkotás kerül a nézők elé. a magyar filmgyártó vállalat 35, a magyar televízió 25 rövidfilmmel szerepel. a fesztivál közönsége ezuttal találkozik először a magyar diafilmgyártó vállalat képzőművészeti ismeretterjesztő sorozataival, és most debütálnak amatőr filmek is. a képzőművészeti filmek seregszemléjén a zsűri három kategóriában értékeli a bemutatott műveket, ezenkívül több különdíjat adnak át. szerdán „képzőművészet és film” címmel tanácskozást rendeznek a két művészeti ág képviselőinek részvételével.

eredményhirdetésre csütörtökön kerül sor. /mti/

laz/kné/ká/zsu hgy
12.08 280982 1376

-.-

sb0027 4 130 mtib1031

a somogy megyei tanács ülése - a munkások élet- és munkakörülményei

1982. szeptember 28. - a somogy megye iparában és építőiparában dolgozó mintegy harmincnolcezer munkás élet- és munkakörülményei az elmúlt években tovább javultak - állapította meg kedden kaposvárott a megyei tanács ülése. kedvezően befolyásolta ezt a folyamatot az ötnapos munkahét, továbbá a dolgozók képzése és továbbképzése, csak a kaposvári dél-dunántúli építőipari oktatási központban évente mintegy ezerháromszáz betanított és szakmunkás képzést, illetve át- és továbbképzését oldják meg. a bejáró munkások zavartalan utaztatására a vállalatoknál rövid idő alatt háromszorosára

Bz

emelkedett a saját autóbuszok száma, ezen kívül bérelt járműveket is igénybe vesznek. javultak az üzemi étkeztetés feltételei: öt év alatt három üzemi konyha kezdte meg működését, és kilenc helyen épült üzemi étterem. az iparban és építőiparban foglalkoztatottak több mint negyven százaléka vesz részt üzemi étkeztetésben. a munkások érdekvédelmét szolgálja, hogy harminchat ipari és építőipari szervezetenél hoztak létre szakszervezeti jogsegélyszolgálatot. az egészségügyi ellátás javítására megyei feladatkörrel üzemegezésügyi szakrendelést szerveztek. a vásárlási lehetőséget segíti, hogy az üzemek, telepek nyolcvanöt százalékanak közelében van bolt, az üzemek többségében pedig munkahelyi büfék működnek. a lakáshelyzet javulására mutat, hogy a kiutalt lakások több mint hetvennégy százalékat fizikai dolgozók kapták. a munkáslakás-akció keretében 1973-75 között 270 munkáslakás épült, az v. ötéves tervben ennek több mint négyszerese. /mti/

káp/hné/ká/gw hgy

12.13 280982 1637

-.-

sb0028 4 150 mtib1032

atomenergetikai kormányközi bizottság ülése

1982. szeptember 28. - kedden budapesten az intercontinental szállóban megkezdődött az atomenergetikai kormányközi bizottság kétnapos tanácskozása. a bizottság - amelynek hét európai kgst-ország és jugoszlávia a tagja - mostani ülésén áttekintik az atomerőművi berendezések sokoldalú nemzetközi gyártásszakosításáról, kooperációjáról, valamint a kölcsönös szállításokról szóló egyezmény megvalósítása érdekében végzett munkát. megvizsgálják milyen intézkedések szükségesek az atomerőművi berendezések minőségének javításához, továbbá a kiegészítő nukleáris fűtőelemek kiegészítő tárolói berendezéseinek gyártásszakosításához és kooperációjához.

a nyitó ülésen alekszej antonov, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettese, a kormányközi bizottság elnöke üdvözölte a tanácskozás résztvevőit, majd marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese mondott beszédet. szólt hazánk gazdasági helyzetéről, gondjainkról, s az előttünk álló feladatokról. az atomenergetikáról a többi között elmondta: a kialakult munkamegosztás az egyes országokban jelentősen hozzájárult

Bz

számos ipari ágazat fejlődéséhez, a különleges követelményeket kielégítő műszaki színvonal eléréséhez. az épülő paksi atomerőmű egyik jó példája a kgst-országok atomenergetikai gépgyártása területén kialakult munkamegosztásnak. /mti/

ni/ka/bam/gw hgy

12.18 280982 1386

-. -

sb0029 4 180 mtib1033

időjárásjelentés

1982. szeptember 28. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. szeptember 28-án 12.00 órakor:

hűvös hajnal, mérsékelten meleg délután

az atlanti óceán fölött kialakult nagy kiterjedésű légörvény közvetett módon kontinensünk nagy részén meghatározza az időjárást. nagy sebességű áramlási rendszere az ibériai félsziget-skandinávia vonalban húzódik, ebben mintegy 24 óránként követik egymást a nagy nedvességtartalmu, óceáni eredetű léghullámok. az említett áramlási rendszerből időnként kis méretű légörvények szakadnak le és sodródnak a kontinens középső és keleti része fölé, átmeneti felhősödést és többnyire jelentéktelen mennyiségű csapadékot okozva. közép és dél-európa nagy részén változatlanul meleg az idő, a hőmérséklet csúcserőke helyenként közel 10 fokkal haladja meg a szeptember vége felé szokásosat.

hazánkban hétfőn az északnyugati megyékben gyakran változott a felhőzet, csak 4-5 órán át sütött a nap, de számottevő eső sehol sem fordult elő. másutt 8-10 órán át sütött a nap, többnyire mérsékelt volt a légmozgás. a hőmérséklet csúcserőke általában 23-29 fok között, nyugaton, északnyugaton 21-23 fok között alakult. éjszaka erősen bepárasodott a levegő, helyenként köd képződött, a hőmérséklet hajnalra általában 10-16 fok közé csökkent. délelőtti változóan, a tiszántulon többnyire kevésbé felhős idő volt, csapadékról nem érkezett jelentés. a hőmérséklet 11 órakor a nyugati megyékben 16-20, másutt 20-25 fok között volt.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19,9 fok, a százéves átlagnál 5,3 fokkal magasabb volt.

Bu

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1020 mbar, alig változik.

várható időjárás hazánk területén szerda estig:

számottevő eső, illetve szél nem lesz. a nyugati és északi országrészben többnyire erősen, máshol általában mérsékelten felhős lesz az ég. éjszaka és délelőtti erősen párás, több helyen ködös idő várható. a hőmérséklet szerda hajnalra általában 11 és 16 fok közé süllyed, majd kora délutánra 21 és 26 fok közé emelkedik.

budapesten szerda reggelig:

változóan felhős, enyhe idő várható. eső, illetve számottevő szél nem lesz. a hőmérséklet késő estére 18, hajnalra 14 fok körül várható.

a duna vízállása budapestnél 183 cm, hőmérséklete: 18 fok.

/mti/

zsu hgy
12.19 280982 2466

-. -

sb0030 4 160 mtib1034

kiosztották a smohay-alapítvány díjait

1982. szeptember 28. - kedden székesfehérváron, a fekete sas patikamuzeumban ünnepélyes külsőségek között adták át az idei smohay-díjat és ösztöndíjat. a huszonöt ezer forintos díjat az idén el kazovszkij budapesti festőművész nyerte el, a havi kétezer forintos ösztöndíjra pedig ezuttal lendvai antal székesfehérvári grafikusművészt találta méltónak az alapítvány díjainak odaítéléséről döntő tiz tagu kuratórium.

az alapítványt smohay jános székesfehérvári kalaposmester és amatőr festőművész tette 3 éve azzal a céllal, hogy azt a tehetséges fiatal képzőművészek támogatására, illetve kiemelkedő képzőművészeti munkásság jutalmazására fordítsák. az alapítvány kezelője a székesfehérvári istván király muzeum.

Bu

a díjátadást követően megnyitották lugossy mária szobrászművész kamarakiállítását. a tavalyi smohay-dijas művész - a fiatal szobrász nemzedék egyik legtehetségesebb tagja - fényesre politurozott, üveggel, plexivel, természetes kristályokkal kombinált kisplasztikákkal mutatkozott be a székesfehérváriaknak. /mti/

dáv/fné/ká/zsu hgy
12.24 280982 1109

-.-

sb0031 4 130 mtib1035

halálos balesetek

1982. szeptember 28.- szabolcs megyében, napkor külterületén krikk miklós 42 éves vontatóvezető, helyi lakos, egy pótkocsis vontatóval tolatás közben elütötte a mögötte tartózkodó wéninger zoltán 27 éves állatgondozót, aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint krikk miklós figyelmetlenül tolatott.

szigetváron szigeti istván 51 éves rakodómunkás, helyi lakos borospincéjében az erjedő must keltette gáztól farkas józsef 46 éves máv-dolgozó, szigetvári lakos és deák imre 59 éves segédmunkás, homokszentgyörgyi lakos mérgezést szenvedett. farkas józsef a helyszínen meghalt, szigeti és deákot súlyos állapotban kórházba szállították. a rendőrség folytatja a vizsgálatot. /mti/

ka/és/ár/gw hgy

12.24 280982 0753

Bz

-.-

sb0032 4 150 mtib1036

marketing börze a fővárosban

1982. szeptember 28.- kedden, budapesten, a metro klubban a közlekedési marketing gazdasági társaság rendezésében megnyitott a hagyományos őszi marketing börze.

a háromnapos börzén a közlekedési és postaügyi minisztérium trösztjei, vállalatai és intézményei, továbbá néhány nagyvállalat és kereskedelmi cég vesz részt, s kínál több tízezerféle anyagot, alkatrészt és használt gépet. így például megtalálhatók itt vaskohászati termékek, építő- és faanyagok, vegyi anyagok, csapágyak és híradástechnikai cikkek éppúgy, mint a különféle gépkocsi-alkatrészek és munkagépek. a vásár kiváló alkalmat nyújt arra, hogy a vállalatok megszabaduljanak túlzott készleteiktől, s így olyan anyagok, alkatrészek is piacra kerüljenek, amelyek eddig hiánycikknek számítottak. lehetőségük van a vállalatoknak arra is, hogy olcsóbban, szerezzenek be egyes termékeket, ugyanis néhány cikket tekintélyes árengedménnyel kínálnak az eladók. az adás-vétel gyors lebonyolítását néhány termékcsoportban számítógép segíti.

az eddigi börzékhez képest újdonság, hogy ezúttal aki nem találja meg a keresett cikket, megbízást adhat a társaság keresőszolgálatának a termék felkutatására. az is új, hogy a börze kínálata most nemcsak három napig tekinthető meg, hanem az év végéig az érdeklődők rendelkezésére áll a társaság ráday utca 18. szám alatt lévő irodájában. /mti/

bi/ka/bam/gw hgy

12.59 280982 1414

-.-

sb0033 4 150 mtib1037

nemzetközi tapasztalatcsere a településfejlesztésről /1. rész/

1982. szeptember 28. - az egyetemes településfejlesztési gondok megoldására kialakított nemzetközi tapasztalatcserét szolgálja az ENSZ habitat-bizottsága, s ezt a tevékenységet szervezi, segíti budapesti alközpontja, a vision habitat kelet-európai információs iroda az európai szocialista országok körében. az alig két éve alapított budapesti iroda munkájának, s a településfejlesztési tapasztalatcsere eddigi eredményeinek összegezésére az európai szocialista országok küldöttségei és képviselői regionális értekezletet rendeztek, amelyet kedden nyitott meg szabó jános

Bz

építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár az évm továbbképző központjában. hangsúlyozta, hogy az évm nagy jelentőséget tulajdonít ennek a találkozóknak, mert az lehetőséget nyújt az információcsere a szocialista országok aktívan részt vesznek ebben a világméretű együttműködésben, a habitat-program alakításában, megvalósításában, amely összhangban áll országaik politikájával. **Bővítésére.**

üdvözölte a találkozó résztvevőit andreas fuglesang, az ensz habitat-bizottság nairobi központjának igazgatóhelyettese. elismeréssel szólt arról, hogy a budapesti iroda rövid fennállása idején már jó munkát végzett a településfejlesztési információcsere kiterjesztésében. utalt arra, hogy az ensz habitat-bizottsága legközelebb helsinkiben tartja vi. ülészakát, amelynek anyagához további ajánlásokat, beszámolókat kér a szocialista országok szakembereitől.

a budapesti regionális értekezleten szóba került, hogy a településfejlesztési információcsere különösen sok segítséget ad a fejlődő országoknak településeik egészséges fejlesztéséhez. az összegezett tapasztalatok révén elkerülhetik azokat a buktatókat, amelyek a fejlett országoknak korábban sok gondot okoztak. az ensz felmérései szerint a városi települések kétszer olyan gyorsan növekednek, mint átlagosan a lakosság száma. a következő 30 évben több épületre lesz szükség mint az emberiség eddigi történelme során összesen. a föld lakossága ugyanis ebben az időszakban várhatóan megkétszereződik. e növekedés kétharmada a fejlődő országokban következik be, s ezért több település építésére lesz szükség, mint amennyi az összes fejlett országban az utóbbi kétszáz évben létesült. az ensz-előrejelzések szerint a 2000. évre a fejlődő és a fejlett országokban egyaránt óriás megapoliszokkal kell számolni. /folyt.köv./ sb/mm/mz hgy

13.05 280982 2460

Bu

--

sb0034 4 150 mtib1038

nemzetközi tapasztalat... /2. rész/ /folyamatosan!/ egyebek között az ezredfordulón a lakosság száma mexikóvárosban eléri a 31, sao paulóban a 26, sanghajban és new yorkban a 22-22, londonban pedig a 12 milliót. indokolt tehát, hogy a habitat-program alapján még tovább szélesítsék a településfejlesztési információcsere.

a budapesti kelet-európai információs iroda munkájáról szóló beszámolóból kitűnt, hogy ez az alközpont elsősorban szakmai filmek kölcsönzésével segíti a korszerű településfejlesztési, városrendezési, lakásépítési, környezetvédelmi módszerek és egyéb új megoldások nemzetközi információcserejét. megalakulása óta 68 szakmai filmet mutattak be 350 vetítésen az európai szocialista országokban, s ezen kívül a településfejlesztési információcsere elősegítésére habitat-napokat tartottak berlinben, budapesten, pozsonyban és prágában. a szocialista országok szakfolyóirataiban rendszeresen tájékoztat az iroda legújabb szakmai filmekről és a habitat-központtól kapott információs anyagokról. a szocialista országok intézeteitől átvett információs anyagokat pedig rendszerezi és továbbítja a habitat-központnak. a további tervek szerint még az idén habitat információs napokat rendez szófiában, bukarestben, moszkvában, a jövő évben pedig brno-ban, kassán és belgrádban. a habitat-program céljáról, feladatairól és a nemzetközi együttműködés szervezetről kiállítási anyagot állít össze, s első ízben még ez év végén moszkvában mutatja be, majd jövő év tavaszán pozsonyban.

a regionális szakmai találkozó csütörtökön fejezi be munkáját a budapesti habitat-iroda további munkaprogramjának véglegesítésével. /mti/

t sb/mm/bam/mz hgy

13.09 280982 1673

Bu

--

sb0035 4 150 mtib1039

az országos munkavédelmi bizottság ülése

1982. szeptember 28. - hazánkban a korábbi sokféle, gyakran egymást ismétlő jogszabály helyett az országos és ágazati szabványokba foglalják a balesetelhárítással és a munkaegészségügyvel kapcsolatos követelményeket. az országos munkavédelmi bizottság rendszeresen figyelemmel kíséri a szabványosítás menetét és ha fennakadást tapasztal, erre figyelmezteti az illetékeseket. keddi ülésén is napirendre tűzte a témát és megállapította, hogy a szabványosítás végrehajtása egyes ágazatok, alágazatok esetében nem kielégítő, az elmaradást fel kell számolni. arra is felhívta a figyelmet, hogy az ágazati-iparági szakszervezeteket már a szabványok előkészítő munkálataiba is mindenütt vonják be. szükségesnek tartja továbbá, hogy a szabványosítással kapcsolatos ismereteket a munkavédelmi szakemberképzés tanterveibe is vegyék fel.

az omb részletesebben is foglalkozott a munkavédelmi szakemberképzés és továbbképzés helyzetével, az e kérdésben augusztusban megjelent minisztertanácsi rendeletből adódó új feladatok végrehajtásával. megállapította, hogy a szot munkavédelmi továbbképző intézetnek - főleg a kihelyezett tagozatok segítségével - sikerült elérnie, hogy lényegesen nőtt a képzett munkavédelmi szakemberek száma. évente 160-180-an végeznek felső és 450-500-an középfokon, vagyis ötszörannyian mint hat-hét évvel ezelőtt. az üzemmérnöki és a középfoku tagozaton rendszeres a tulajelentkezés. a tantervek a munkavédelem korszerűsített szabályaira épülnek. már most látható, hogy 1983-85 között tovább nő a népgazdaság igénye a képzett munkavédelmi szakemberek iránt. az intézet erre felkészül, s munkáját úgy fejleszti tovább, hogy munkavédelmi módszertani és koordinációs központként is elláthassa majd feladatait. az intézet tanszékei, oktatói mind nagyobb mértékben kapcsolódnak be a különféle munkavédelmi kutatási, fejlesztési, szabványosítási, szervezési és ellenőrzési programokba.

az omb a továbbiakban irányelvet fogadott el a munkavédelmi vizsgára kötelezett tanácsi szakigazgatási vezetők vizsgáztatásának keretkövetelményeire.

végül főcze lajos, a szot munkavédelmi osztályának vezetője tájékoztatta az omb-t több időszerű feladat végrehajtásáról, továbbá a szot munkavédelmi főfelügyelőségének a vasuti átjárókban történt katasztrófák alapján teendő elodázhatatlan állami intézkedésekre tett javaslatairól. /mti/

sl/pá bam rj hgy

13.30 280982 2424

32

-.-

sb0036 4 160 mtib1040

herke sándor emlékülés szegeden

1982. szeptember 28. - száz éve született herke sándor kossuth-dijas egyetemi tanár, a magyar szikések világszerte ismert kutató-tudósa. az évforduló alkalmából kedden emlékülést rendeztek a gabonatermesztési kutató intézet szegedi székházában. a kiváló tudós életéről, munkásságáról egykori tanítványai tartottak előadásokat. szóltak arról, hogy herke sándor elévülhetetlen érdemeket szerzett a szikjavítási és hasznosítási módszerek kidolgozásával és gyakorlati alkalmazásával. kezdeményezésére 1942-ben elkészítették a „szikés talajok javítása”, című, a maga nemében első oktató filmet. herke sándor alakította ki a gyengén termő talajok javításának teljes együttesét: a kutatást, a tervezést, a szaktanácsadást, és a gyakorlati alkalmazást. annak idején a szikjavítás miniszteri biztosává nevezték ki, s e minőségben több éven át irányította a szikjavítási munkákat. kutatásainak eredményeiről 173 dolgozatot és három könyvet írt.

az emlékülés résztvevői megkoszorúzták herke sándornak a gabonatermesztési kutató intézet székházának falán elhelyezett emléktábláját, valamint a szegedi belvárosi temetőben lévő sírját. /mti/

tób/f/ká/mz hgy

13.44 280982 1199

-.-

sb0037 4 150 mtib1042

megkezdődött az őszi vetés - porfelhőben a traktorok - huszezren szüretelnek heves megyében /1.rész/

1982. szeptember 28. - megkezdődött az őszi legfontosabb szántóföldi munkája: a jövő évi kenyérünket adó buza és rozs vetése. az ország nagy részén nyáriás időben indultak el a vetőgépek. déli fekvésű megyéinkben például 25 fokos melegben dolgoztak kedden a traktorosok, ritkán fordul elő ilyen magas hőmérséklet az őszi vetés kezdetén. a gazdaságok arra törekcszenek, hogy optimális időben, azaz október végéig földbe tegyék a kalászosok magját, alapvető feltétele ez a jövő évi jó termésnek. a szárazság miatt meglehetősen rögös a föld, ezért többszörös tárcsázással, hengerezéssel és boronálással igyekezzenek a traktorosok kellő minőségű magágyat készíteni a gabona számára. a tervezett vetésterületnek több mint a felén előkészítették már a talajt, így a vetőbrigádok haladéktalanul

munkához láthattak. a szakemberek ezért is szorgalmazzák mindenütt a vetés megkezdését, mivel fordulat várható az időjárásban és az esők - noha nagy szükség van már kiadós csapadékra - megállítják a vetőgépeket. a buza számottevő része őszi érésű növények helyébe kerül, ezért a mezőgazdasági üzemek az utóbbi napokban fokozták a betakarítás ütemét. nyújtott műszakban, azaz napi 12-14 órán át dolgoznak most a gépek, sőt ahol kellő számú váltó ember van, ott éjszaka reflektorfény mellett is folyik a munka. a legkorábban érő silókukorica, napraforgó és szója termésének zöme már a tárolókban van, sőt a legtöbb gazdaságban teljesen végeztek a munkával, s meggyorsult a többi növény - főleg a kukorica - betakarítása is.

baranyában, ahol majdnem 70 ezer hektáron vetnek kalászosokat a mostani őszen, az őszi árpa fele már a földben van és a hét folyamán be is fejezik a munkát. ismét megnőtt a becsülete ennek a takarmánynövénynek, a gyengébb talaju földeken ugyanis jobban fizet, mint a buza. a bolyi kombinát például hosszú ideje nem termelt már őszi árpát, most viszont módosította a vetésszerkezetét: a mostoha földü siklósi üzeme felhagyott a buza termelésével és árpát vet helyette. ennek ellenére sem csökken a kombinát buzatermő területe, mert a többi üzem - a lucerna, a siló és más takarmánynövények rováására - növeli a kenyérgabona vetésterületét, így változatlanul 4365 hektáron vetnek búzát a bolyiak. tapasztalati tények tanúsítják, hogy a buza egyik legjobb előveteménye a szója: akár tiz-husz százalékos terméstartalommal is eredményezhet. baranya - déli fekvésének köszönhetően - az ország egyik legnagyobb szójatermelő megyéjévé vált, ahol 7340 hektárról takarították be a fehérjedús növényt az elmúlt napokban, hetekben. előnye az is, hogy korán lekerült a földekről, így a szántótraktorok időben elő tudják készíteni a szójaföldeket a buza számára. /folyt.köv./ rj -

14.07 280982 2789

-.-

sb0038 4 150 mtib1043

megkezdődött az őszi... /2.rész/

a szomszédos somogy megye határában is a gépek százai készítik a magágyat, szórják a szerves- és a műtrágyát, végzik az őszi betakarítását és a vetést. a megyében eddig mintegy ötvenötezer hektárt készítettek elő vetésre. ezen a vidéken az első vetőgépek a kaposvári, a siófoki és a nagyatádi járásban álltak munkába: a buza, a rozs és az ősziárpa magja hull a nyomukba a jól előkészített magágyba. a megye nagyüzemei úgy tervezik, hogy ez év őszén több mint 100.000 hektár kalászosot vetnek, s ebből csaknem tizennyolcezer hektáron már földben is van a mag. lendületesen haladnak az őszi

betakarításával is: silókukoricából eddig háromszázezer tonnányit tettek el télire, gyakorlatilag befejeződött a csaknem tizennyolcezer hektárnyi napraforgó betakarítása. a burgonyának a fele fedél alá került, a cukorrépát pedig a kaposvári gyár ütemezése szerint szedik és szállítják feldolgozásra. mind több üzem lát hozzá a kukorica betakarításához. a kombájnok eddig több mint ezer hektárról törték le és morzsolták le a csöveket. e fontos szemestömegetakarmányból az idén több mint ötvenezer tonnányit nedves módszerrel tárolnak. a gyümölcsösökben jól halad az alma szedése: eddig csaknem nyolcezer tonnát takarítottak be. az ezerkilencszáz hektárnyi szőlőnek negyed részét leszüretelték.

az idő rosszabbra fordulásától tartanak fejeződik meg is, s ezért, miként baranyában, ott is mindent elkövetnek a betakarítás meggyorsításáért. a gépek és az emberek 14-16 órás műszakban dolgoznak a földeken, hogy minél előbb védett helyen legyen a termés. a napraforgó vágásával már 1-2 napon belül végeznek, kedden az utolsó táblákon láttak munkához a kombájnok. kukoricából a terület tiz százalékaról törték le a csöveket, s csaknem kilencven ezer hektár termése vár még betakarításra. a héten teljes kapacitással dolgozik már a kukorica betakarítás gépezete, hatszáznál több kombájn, többszáz szállítójármű látott munkához. előrehaladt a vetőszántás is, eddig a terület háromnegyed részén készítették elő a talajt az őszi vetésű növények alá. ezen a vidéken még csak az őszi árpát, a rozsot és a takarmánynövényeket vetik, a búzára a hét végén, a jövő hét elején kerül majd sor. a szántó- és földi munkálatokon kívül igyekeznek a szüretet is gyorsítani a szőlőtermesztő gazdaságok. mórton, etyeken hétvégi műszakot szerveztek, néhány termelőszövetkezetben pedig a tsz-gazdákon kívül a családtagok és alkalmi munkások is dolgoznak a szőlőtáblákon.

/folyt.köv./

14.08 ^{rj -} 280982 2502

-.-

sb0039 4 150 mtib1044

megkezdődött az őszi.../3.rész/

az alföld legdélibb részén, csongrád megyében, más években ilyenkor rendszerint az őszi esők okoznak gondot a mezőgazdasági üzemeknek, most viszont a szárazság nehezíti a sürgető teendőket: a szántást-vetést. a szakemberek itt is azt tartják, várakozni már nem lehet, ezért baranyához hasonlóan csongrádban is teljes erővel dolgoznak már a vetőgépek is. a sándorfalvi magyar-lengyel barátság tsz-ben például három nagy teljesítményű vetőgép halad egymás mellett. olyan porfelhő kíséri őket, hogy ki sem látszanak belőle. különösen nehéz ilyenkor a vetőgép-kezelők, a „farosok”, munkája, de a traktorok fülkéibe is behatol a finom por.

a folyók-menti fekete, kötött talajokon viszont a szántásnál jelentkezők a szárazság okozta gondok. az embert-gépet próbára tevő kőkemény talajon kicsorbulnak, leszakadnak az ekevasak. a gazdaságok gépműhelyeiben állandó ügyeletet tartanak a szerelők, hogy mindig legyen kéznél váltásra, éles ekevas.

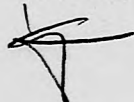
a napfényes, száraz időnek természetesen haszna is van, hiszen rendkívül kedvez a betakarításnak. csongrádban a szemes kukorica 15 százalékát már „elfogyasztották”, a kombájnok. a nedvességtartalom igen kedvező: 22-26 százalékos és így a szokottnál kevesebb üzemanyag felhasználásával tudják megszáritani a kukoricát. ennek másik előnye, hogy megnövekedett a szárító üzemek áteresztőképessége.

szolnok megyében befejezték a harminchatezer hektár napraforgó szedését, s a nedvestárolásra szánt kukorica törése is véget ért. egyre több gazdaság kezdi meg a szemek szánt tengeri betakarítását: a hét elejéig hat-nyolcezer hektárról került biztos fedél alá a termés. a szántást végző traktorosok, - jóllehet a kemény, száraz talaj, alaposan igénybeveszi az ekefejeket és a gépeket, - nem engednek a minőségi követelményekből. a buza vetését is egyre több gazdaságban kezdik meg. a karcagi magyar-bolgár, a május 1 tsz-ekben, a mezőturi magyar-mongol tsz-ben máris nyújtott műszakban szórják a magot a földbe. mivel a csapadékkilátások nem igen biztatóak a megye több gazdasága felkészült a buzavetések öntözésére.

/folyt.köv./

rj -

14.09 280982 2139

-.-

sb0040 4 150 mtib1045

megkezdődött az őszi.. /4.rész/

hajdu-bihar megyében a két hónapig tartó aszálynak vetett véget az elmúlt héten lehullott 40-50 milliméter csapadék, s ezt követően az egész megyében meggyorsultak az őszi munkák. könnyebb kiszedni a földből a répát és a burgonyát, gyorsabb a talajelőkészítés és 15-20 százalékkal kevesebb üzemanyaggal minőségileg jobb magágyat tudnak készíteni. a megyében most már több mint 350 kombájn dolgozik a 100 ezer hektáron termelt kukorica betakarításánál. a szem víztartalma 6-8 százalékkal alacsonyabb, mint más esztendőkből, s kevesebb energia kell a szárításra. a megyében az idén mintegy 50 ezer tonna kukoricát nedvesen tárolnak. nagy gondot jelent a csucsidőszakban a szállítás - az összes terménytípusra lehet hazahordani. a pótkocsis traktorok és a tehergépkocsik több termelőszövetkezetben éjjel-nappal munkában vannak - nappal kukoricát hordanak haza, éjszaka pedig répát szállítanak a kabai cukorgyár részére. a 17 ezer hektáron termelt cukorrépa -szállításnál, kettős műszakban, naponta 25-30 volán pótkocsis teherautó is dolgozik.

heves megye történelmi borvidékein - a mátraalján és az egeri dombokon - eddig mintegy 20 ezer mázsa szőlőből szürtek mustot. a korai érésű szőlőfajták szedését már mindenhol befejezték. beérett a leányka és a hárslevelű is. mindkettő szüretelését megkezdték. a vörösbort adó kékszőlő fajták közül az oportót és a kékfrankost szedik. a szőlő minősége megfelel a várakozásnak. az eddig szüretelt mustok cukortartalma eléri a 15-20 fokot, ennél gyengébb mustot minőségi borszőlőből az idén nem is szürtek. a szőlőszemek egészségesek, az időjárás nem okozott károkat, ezzel szemben a száraz, napos idő nagyon kedvező, a szüreti munkához, amelyben ezekben a napokban már mintegy 20 ezren vesznek részt. /mti/

öfrj kz hgy

14.23 280982 1813

-.-

bel

- 32 -

1982.09.28.

sb0041 4 130 mtib1046

Lázár György ausztriába utazott

1982. szeptember 28. - Lázár György, a magyar népköztársaság minisztertanácsának elnöke Bruno Kreiskynek, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárjának meghívására felesége társaságában kedden hivatalos látogatásra ausztriába utazott.

a minisztertanács elnökét a látogatásra elkísérte Veress Péter külkereskedelmi miniszter, Nagy János külügyi államtitkár, Gábor András ipari miniszterhelyettes és Soltész István, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának elnökhelyettese. az osztrák fővárosban csatlakozik a küldöttséghez Randé Jenő, a magyar népköztársaság bécsi nagykövete.

a kormány elnökét, feleségét, és kíséretét a keleti pályaudvaron Sarlós István, a minisztertanács elnökhelyettese és Roska István külügyminiszterhelyettes bucsúztatta. jelen volt Andreas Berlakovich, az osztrák köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

me/mi nj ár hgy

14.26 280982 0943

-.-

sb0042 4 130 mtib1047

a borsod megyei tanács vb ülése - a tsz-ek kiegészítő tevékenysége

1982. szeptember 28. - a borsod megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén a termelőszövetkezetek kiegészítő tevékenységéről tárgyaltak. mint megállapították az elmúlt években jó ütemben és helyes irányban fejlődött a közös gazdaságok ipari és szolgáltató jellegű munkája. a megye közös gazdaságainak több mint ötven százaléka ugyanis kedvezően termőhelyi viszonyok közepette gazdálkodik, így a pénzügyi egyensúly, a gazdasági stabilitás, illetve a jövedelmezőség növelése megköveteli, hogy az alapterveken kívül kiegészítő gazdasági tevékenységet is folytassanak.

bel

- 33 -

1982.09.28.

kedvező tendencia, hogy a kiegészítő tevékenység meghatározó hányada ipari, építőipari és szolgáltatási jellegű. a tsz-ek melléküzemei hiányzó alkatrészeket gyártanak, lakásépítő, felújító, tatarozási munkát végeznek. a fejlődésre jellemző adat, hogy amíg 1976-ban az összes árbevételnek csupán harmincegy százaléka származott melléküzemági tevékenységből, ez az arány 1981-ben már meghaladta az ötvenhét százalékat. a melléktevékenység negyvennégy százaléka ipari, huszonöt százaléka építőipari jellegű. a kiegészítő tevékenységet folytató termelőszövetkezeti tagok és alkalmazottak száma meghaladja a huszszet, a tagok havi átlagkeresete a négyezer forintot.

a megyei tanács végrehajtó bizottságának megállapítása szerint az egészséges arányu fejlesztés mellett tovább kell „tisztítani”, a melléktevékenység profilját, fokozni az ellenőrzést, s mindenütt ki kell dolgozni a funkcionáláshoz szükséges belső szabályzatokat. /mti/

bas/szn/ká/mz hgy

14.30 280982 1685

-.-

sb0043 4 160 mtib1048

a gyermekkor tárgyai - kiállítás a fényes Adolf tereben

1982. szeptember 28. - a gyermek életének első esztendei a pszichológusok szerint döntően hatnak az egész további életpályára. az ekkor szerzett benyomások, tapasztalatok meghatározóak, s éppen ezért nem közömbös, hogy ezekben az években milyen használati tárgyak, játékok kerülnek a gyermekek kezébe.

példázza az ügy igen bonyolult ipari-kereskedelmi hátterét, ám felhívva a figyelmet a meglévő lehetőségekre, kedden a fényes Adolf tereben a megnyílt „gyermekkor tárgyai”, címet viselő kiállítás, amely része egy sorozatnak. a tervek szerint először a csecsemő és kisgyermek korosztály, a kisiskolás évek, s végül a kamaszkor kerül „napirendre... ez alkalommal a 6 éves korig terjedő időszakra tervezett - pontosabban formatervezett - használati tárgyakat mutatják be. butorokat, edényeket, játékokat, ruházati és ruházati kiegészítő eszközöket és gyermekkönyveket: valamennyi iparművész keze nyomán, a hazai ipari háttér ismeretében készült. szériatermékekből, szériatermelésre alkalmas prototípusokból és néhány egyedi iparművészeti alkotásból áll tehát a kiállítás. a hangsúly ezúttal olyan tárgyakra helyeződött, amelyek nincsenek széleskörű belkereskedelmi forgalomban, részben vagy teljes

egészeben expontra készülnek, ám a kiskereskedelmi vállalatok megrendelés esetén, jóformán azonnal kaphatnának belőlük.

a bemutató rendező elve igen egyszerű: funkcionálisan és esztétikailag is megfelelőnek ítélt tárgyakat vonultat fel, mintegy példázva, hogy ilyen is lehetne boltjainkban a választék.

a kiállítás október 24-ig tekinthető meg. /mti/

di/mi nj ár hgy

14.33 280982 1661

-. -

sb0044 4 150 mtib1049

megnyílt a szakszervezetibizalmi-akadémia

1982. szeptember 28.- kedden, a szot székházában megnyílt a szakszervezeti mozgalom új típusú fóruma, a szakszervezetibizalmi-akadémia, amely rendszeres tájékoztatást ad bizalmiaknak, főbizalmiaknak a legidősebb társadalmpolitikai, kül- és belpolitikai, valamint mozgalmi kérdésekről.

földvári aladár, a szot elnöke megnyitó beszédében rámutatott, hogy a két éves akadémián a témák jól képzett, nagy gyakorlati tapasztalatokkal is rendelkező szakértői segítenek bővíteni a bizalmiak látókörét, gyarapítani ismereteiket, hogy méltó módon és eredményesen képviselhesék a többi dolgozót, s a szakszervezeti közösségek megalapozottan intézhessék saját ügyeiket. mint mondotta, a vállalati önállóság növekedésével mindinkább az alapszervezetekben dőlnek el a dolgozókat közvetlenül érintő kérdések, ezért rendkívül fontos, hogy a bizalmi alaposan ismerje a megoldásra váró feladatokat és a lehetőségeket, egyenlő partnerként tudjon tárgyalni a gazdasági vezetőkkel, ellátni a szakszervezeti csoport vezetőjének tennivalóit és résztvenni - közvetlenül vagy küldöttek útján - a testületi munkában egész embert kíván. a bizalminak naponta kell tehát vizsgáznia emberségből, tisztességből, felelősségvállalásból, az ehhez szükséges tudásukat hivatott gyarapítani, szemléletüket formálni a most létrehozott akadémián.

az első akadémiát a szakszervezetek országos tanácsának és a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége fővárosi bizalmiak és főbizalmiak számára hozta létre. azt tervezik, hogy az itt szerzendő tapasztalatok felhasználásával a továbbképzésnek ezt a formáját fokozatosan országosan kiterjesztik.

K

az akadémia nyitóelőadását moldován gyula, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének főtitkára tartotta.

x x x

az előadások szövegét nyomtatásban is kiadják, hogy az valamennyi bizalmihoz eljusson. /mti/

sl/ka nj bam hgy

14.36 280982 1934

-. -

sb0045 4 130 mtib1050

elutazott az szmbt delegációja

1982. szeptember 28.- a magyar-szovjet, valamint a szovjet-magyar baráti társaság új kétoldalu találkozója alkalmából dmitrij filippovnak, a komszomol kb titkárának, az szmbt elnökhelyettesének vezetésével 20 tagú szovjet küldöttség tartózkodott hazánkban. a vendégek, valamint a - köpf lászlóné, a kisz kb titkára, az mszbt országos elnökségének tagja vezette - magyar delegáció kétnapos tanácskozásán megvitatták a két baráti társaság feladatait és teendőit az ifjuság internacionalista és hazafias nevelésében. a két küldöttségvezető referátumához kapcsolódóan 19 előadás hangzott el, amelyek értékelték a két baráti társaságnak a műszaki- tudományos együttműködésben, a kultúra területén, a honvédelmi nevelésben és az orosz nyelvtanulásban elért eredményeit, s körvonalazták a jövő feladatait.

a szovjet vendégek itt tartózkodásuk során ellátogattak az mszmp kb-ba, a kisz kb-ba, az állami ifjusági bizottsághoz, a társadalomtudományi intézetbe, a honvédelmi minisztériumba, valamint a magyar-szovjet baráti társaság székházába. itt biró gyula, a társaság főtitkára adott tájékoztatást az mszbt tevékenységéről, időszakos feladatairól, részletesen szólva a nagy októberi szocialista forradalom 65., illetve a szovjet állam megalakulásának 60. évfordulóját köszöntő eseményekről.

az szmbt delegációja a partnertársaság tagcsoportjainak életével közvetlenül is megismerkedett: a magyar optikai művekben, az ikarusban, valamint a csepel vas- és fémművekben találkozott a barátságmozgalom képviselőivel. vidéki programja során baranya, hajdu-bihar és zala megyében többek között az ifjuság honvédelmi és sport-neveléséről tájékozódott.

K

a szovjet-magyar baráti társaság küldöttsége - befejezve magyarországi programját - elutazott budapestről. /mti/

kj/ka nj ár hgy

14.38 280982 1836

.-.

sb0046 4 150 mtib1051

belkereskedelmi gyorsjelentés /1.rész/

1982. szeptember 28. - a belkereskedelmi minisztérium áruforgalmi gyorsjelentése szerint az év első nyolc hónapjában a kiskereskedelmi forgalom 260.4 milliárd forint volt, folyóárakon 7, összehasonlítható árakon 1.2 százalékkal magasabb, mint a múlt év azonos időszakában.

augusztusban a kiskereskedelmi forgalom összetétele a megelőző hónapokhoz hasonlóan alakult. élelmiszerekből és élvezeti cikkekből 8.1 százalékkal, iparcikkekből 6.6 százalékkal vásárolt többet folyóárakon a lakosság, mint a múlt év augusztusában. az élelmiszerellátás kisebb zökkenőktől eltekintve kiegyensúlyozott volt a hónap folyamán. tökehusból és a legtöbb huskészítményből elegendő állt rendelkezésre, választéki - és egyes esetekben mennyiségi - hiányosságokat füstölt főttáruból és szalonnafélékből regisztráltak. az aprólék kivételével bőséges volt a kínálat baromfiáruból. az ipari kapacitás hiánya miatt időnként akadozott a sertészsír, valamint az étolaj és a zsírszalonna ellátás. margarinból azonban megfelelő volt a kereskedelem kínálata. tojásból, tejből és tejtermékekből szintén ki tudták elégíteni az igényeket, élő halból azonban a korábbi hónapokhoz hasonlóan kevesebb volt a kelleltnél.

a hónap eleji nagy kereslet ellenére lisztből, rizsből és cukorból nem volt különösebb fennakadás az ellátásban, mert a kereskedelem állandóan feltöltötte a készleteket, és saját fuvarral is sűrűbben szállította e termékeket a hálózatba a szokásosnál. a befőzési időnyel összefüggően ecetből, sóból és tartósítószerkből, valamint fűszerfélékből is erőteljesebb volt a vásárlás, a bors és fűszerpaprika kivételével azonban kielégítették az igényeket.

friss zöldségből, gyümölcsfélékből, burgonyából és vöröshagymából bőséges volt a kereskedelem kínálata, változatlanul kifogásolható azonban a citrom minősége. a budapesti piacokra a magántermelők 21 százalékkal több gyümölcsöt, burgonyát és zöldséget szállítottak, mint az elmúlt év augusztusában, a zöldségfélék és a

burgonya árai magasabbak, a gyümölcsárak azonban alacsonyabbak voltak, mint tavaly.

a háztartási vegyiárak kínálata a hónap folyamán érezhetően romlott. az ipari termelés bizonytalansága miatt akadozó, hiányos áruutánpótlást a kereskedelem készletei teljes mértékben nem tudták pótolni, ezért a hónap utolsó hetében több helyütt hiány volt mosószerfélékből, egyes festékáruból és testápoló készítményekből. egyes helyeken - például a fővárosban - a lakosság felvásárolta a mosószert, s ez tovább nehezítette a folyamatos áruezellátást. /folyt.köv./

14.55 nj-
280982 2594

.-.

sb0047 4 150 mtib1052

belkereskedelmi ... /2. rész/

a vendéglátóipar forgalma augusztus hónapban csaknem 9 százalékkal magasabb volt, mint az elmúlt év azonos hónapjában, s az átlagosnál dinamikusabban növekedett a szállodai vállalatok és a szövetkezeti vendéglátás forgalma.

a ruházati termékek iránt augusztus hónapban a korábbiakhoz hasonlóan mérsékelt volt a kereslet. némi élénkülés a hónap folyamán megrendezett szokásos nyári vásár idején volt tapasztalható. a kedvezményes áron értékesített árualap kevesebb volt a tavalyinál, s a forgalom mintegy 9 százalékkal volt alacsonyabb a múlt nyári vásárlásnál.

a kereskedelem már felkészült a közelgő fűtési szezonra, tüzeléstechnikai cikkekből - egyes kályhatípusok kivételével - megfelelő ellátást biztosított. a gáztűzhelyek értékesítésére egyes területeken engedményes akciókat is szerveztek. kazánokból augusztusban nem tudták kielégíteni az igényeket, a szállítók alapanyaghiányra hivatkoztak. a lemaradást a negyedik negyedében várhatóan pótolják. radiátorokból és a központi fűtéshez használatos csövekből sem volt folyamatos az ellátás.

a műszaki cikkek közül automata és hagyományos mosógépekből, centrifugákból, porszívókból megfelelő volt a választék, nem volt azonban elegendő hűtőszekrény, fagyasztóláda, és hiányoztak a nagyobb ürtartalmu boylerek is. színes és fekete-fehér televíziókból, táska- és zsebrádiókból ki tudták elégíteni az igényeket, s javult a magnetofonok kínálata is. továbbra sincs azonban elegendő a

közkedvelt rádiómagnókból, a lemezjátszókból és a magnetofon-kazettákból.

butorokból a mérsékelt keresletet több helyen kedvezményes akciókkal, bemutatókkal igyekeztek ellensúlyozni. még mindig magasak azonban a készletek szekrényesorokból, kárpitozott garnitúrákból, konyhabutorokból. változatlanul hosszú a várakozási idő az egyes elemesbutorokra és hiányos a gyermekbutorok választéka is.

a kempingcikkek iránt augusztusban még nem csökkent a kereslet, és néhány termék kivételével az igényeket ki is elégítette a kereskedelem. a sportruházati termékek közül azonban a sportcipőkből, egyes tornaruhákból, tornanadrágokból hiányos volt a választék. /folyt. köv./

rj-
14.58 280982 2174

-.-

sb0048 4 150 mtib1053

belkereskedelmi... /3. rész/

élénk volt augusztus folyamán a tüzelő- és építőanyag forgalom, s ezekből a rendelkezésre álló készletek folyamatos ellátást tettek lehetővé. jó volt az ellátás csempéből, parkettából, mozaiklapból, fenyő-fűrészárúkból, a keresettebb ajtó- és ablakkeretekből azonban választékhiányok adódtak.

a fogyasztási cikk kereskedelem készleteinek értéke augusztus végén 63.7 milliárd forint volt, 2 milliárd forinttal több, mint a múlt év azonos időpontjában. a készletnövekedés több mint felét teszik ki a ruházati termékek, másik fele megoszlik az élelmiszerek és élvezeti cikkek, illetve a vegyipar-cikkek között. /mti/

mg/pá és sl rj hgy

14.59 280982 0685

-.-

sb0049 4 150 mtib1054

a hajdu-bihar megyei tanács ülése - komplex melioráció a nagyüzemekben

1982. szeptember 28. - hajdu-bihar megyében - a tiszta, a sebes-körös és a berettyó mentén - szinte minden év tavaszán 30-50 ezer hektárt elborítanak a belvizek, és emiatt évenként 10-15 ezer hektár vetetlen is marad. a nagyarányú belvízkárok és pusztítások csökkentésére hosszú távra szóló meliorációs programot dolgoztak ki a megyében. e terv a területrendezésre, felszíni vízrendezésre, a talajcsövezésre és a kémiai talajjavításra egyaránt kiterjed. a végrehajtását két esztendővel ezelőtt kezdték meg, s ennek a jelenlegi állását, a következő évekre szóló feladatait vitatta meg kedden debrecenben tartott ülésén a megyei tanács. a testület kedvezőnek ítélte, hogy az üzemi melioráció szorosan kapcsolódik a fő művekhez, egy-egy belvíz-elvezető csatorna, vagy tározó öblözetéhez. a nagyszabású munka végrehajtásával a hajdusági agrárparteri egyesület taggazdaságai, a hajduszoboszlói állami gazdaság meliorációs főmérnökségét bízták meg, a bihari térség hat termelőszövetkezeté, illetve állami gazdasága pedig meliorációs társaságot szervezett ilyen céllal. irányításukkal tervszerűen haladnak a munkák, időarányosan elvégezték a tennivalókat, s az 1982-re kitűzött feladatokat teljesíteni tudják. mint a tanácsülésen erről is beszámoltak, jelenleg három csőfektető-gép dolgozik, s ez elegendő is, a dréncső-ellátás viszont nem kielégítő. a borsodi vegyi kombinát szekszárdi üzeme az igényeknek 80 százalékát tudja csak kielégíteni. kedvező változást várnak attól, hogy a borsodi vegyi kombinát és a hajdusági tszker megállapodása értelmében új dréncső-gyártó üzemet hoznak létre berettyóújfaluban. ez évente 3-4 millió méter csövet készít majd, s ezzel nemcsak a hajdusági nagyüzemek igényeit fedezi, a szomszédos békés megyébe is szállít majd. /mti/

szü/rj kz hgy

15.13 280982 1859

-.-

sb0050 4 150 mtib1055

gázvezeték-hálózat a lakosság önerejéből

1982. szeptember 28. - a vezetékes földgáz-hálózat fejlesztéséről tartottak sajtótájékoztatót kedden a délmagyarországi gázgyártó és szolgáltató vállalat szegedi központjában. mint elmondták, a vállalathoz tartozó három megyében bács-kiskunban, békésben és csongrádban tavaly 2.100, az idén pedig 3.300 magánerejű készült lakásba úgy jut el a földgáz, hogy a fogyasztók az erre a célra rendelkezésre álló központi keretek hiányában vállalják az utcai vezetékek lefektetésének költségeit is. az anyagiak előteremtéséhez az ott mindenütt megfelelő mértékű hitelt nyújt a családoknak. emellett a régebben lefektetett vezetékek mentén további 2.700 új fogyasztóhoz juttatják el 1982-ben a földgázt, így sokat javul ezeknek a vezetékeknek a gazdaságos kihasználtsága. ha az idén bekapcsolásra kerülő lakásokat olajjal fűtenék, 6.000 tonnára lenne szükség ebből a drágább energiahordozóból.

hangsúlyozták, hogy ez a fejlesztés nem valósulhatna meg a tanácsok szervező munkája nélkül. a vezetékek lefektetéséhez szükséges árak kiadását és betemetését ugyanis társadalmi munkában szintén a lakosság végzi el. a magánereős gázvezeték-hálózat-fejlesztést ugyanis nem csupán bizonyos csövek, kazánok, konvektorok, nyomáscsökkentők, gömbcsapok hiánya hátráltatja, hanem az is, hogy korlátozott az utcai vezetékek lefektetéséhez szükséges vállalati kapacitás.

ezért a délgáz a megszerezhető anyagok és az építési lehetőségek figyelembevételével minden évben egyeztetni a tanácsokkal, hogy az egyes helységekből milyen hosszú vezetékrendszerrel építhetnek meg. ezután a tanácsok döntenek el, hogy melyik utcákba és milyen sorrendben fektessék le a vállalat szerelői az utcai vezetékeket. az idén a három megyében előreláthatóan 200-210 kilométerrel tudják bővíteni a gázvezeték-hálózatot. a magánereős családi otthonok, valamint 4.000 lakótelepi lakás mellett sok olyan mezőgazdasági nagyüzembe is eljuttatják a földgázt, ahol erre a tsz-ek és állami gazdaságok energiaracionalizálási hitelt vettek igénybe. /mti/

dén/rj st hgy

15.44 280982 2076

-.-

sb0051 4 160 mtib1056

alap békés megyei művelődési otthonok felújítására

1982. szeptember 28. - a művelődési otthonok felújítására létrehozott alap ésszerű felhasználásáról tanácskoztak kedden békéscsabán a megye vezető építészei, közművelődési szakemberei, a helyi tanácsok és művelődési házak vezetői. 1985-ig 17 művelődési otthon kap jelentős támogatást, összesen 19 millió forintot megyei alapról, s a legjobb országos tapasztalatok átültetésével békésben a jelenlegi ötéves tervben számottevő haladást érnek el a több tekintetben korszerűtlen közművelődési intézmények megújításában.

a megyei alap létrehozása előtt megvizsgálták a művelődési otthonok helyzetét. a felmérés legfőbb tanulsága volt, hogy sok intézmény leromlott épületben működik, kevés a kisebb közösségi tevékenységek színhelyeül szolgáló terem, a nagytermek jó része pedig fűthetetlen. a gondok csökkentésére a békési könyvtári hálózatban már sikerrel kipróbált megyei alapot létesítettek. az országos közművelődési tanács 9 millió forinttal támogatja 1985-ig az alapot, amelyhez a megyei tanács 10 millióval járul hozzá. a megyei alapról való részesedésre pályázatot írt ki a tanács, s a legjobban rászorulókat, illetve a települések nyerték el a támogatást, amelyek a korszerűsítésre fordítandó összeg 60 százalékát a helyi erők összefogásával teremtik elő. a 17 pályázatnyertes közül ily módon például Gyomaendrőd majdnem 9 millió, Medgyesegyháza 5, Mezőkovácsháza pedig 4 millió forint értékű korszerűsítést, felújítást valósíthat meg. /mti/

sam/ke/er kz

15.45 280982 1532

-.-

sb0052 4 130 mtib1057

,,tegyünk többet somogyért,, kitüntetések

1982. szeptember 28. - kedden kaposvárott sugár imre, a somogy megyei tanács elnöke tizenhét ,,tegyünk többet somogyért,, kitüntető jelvényt adott át azoknak a megyében élő, onnan elszármazott és somogyért munkálkodó személyeknek, akik kiemelkedő munkájukkal hozzájárultak a megye társadalmi, gazdasági és kulturális életének

M

fejlesztéséhez. egy kollektiva is megkapta a kitüntetést: a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság kollektívája a mozgássérültek megsegítéséért, valamint a lakóterületek fásításához nyújtott támogatásért. /mti/

káp/rj ká hgy

15.47 280982 0617

-.-

sb0053 4 150 mtib1060

a környezetvédelemről tárgyalt a fejér megyei tanács

1982. szeptember 28. - hosszutávú környezetvédelmi tervezetet fogadott el kedden székesfehérváron tartott ülésén a fejér megyei tanács. többek között ágazati és városi feladattervek kidolgozásával, az eddiginél szigorubb ellenőrzéssel, és az ártalmak megszüntetésére tett intézkedésekkel javítják az ezredfordulóig fejér megye környezetvédelmi helyzetét. a termőföld és a táj védelme érdekében új beruházások céljára a jó mezőgazdasági területek igénybevételét megtiltják és komplex talajjavítási, vízrendezési, valamint föld újrahasznosítási terveket készíttetnek. az élővizek védelmében nagyobb ütemben növelik a lakóterületi és főleg az ipari szennyvisztisztítók kapacitását, s alapelveként fogadták el, hogy csak előtisztított szennyvizet lehet közcsatornába engedni. a csatornázott települések számát az ezredfordulóig ötről harmincra, a szennyvisztisztító telepek befogadóképességét a jelenlegi háromszorosára, napi 170 ezer köbméterre emelik. intézkednek a szakosított állattartó telepek higtrágya-kezeléséről, a mezőgazdasági és ipari vegyszerek, mérgező anyagok károsító hatásának megelőzéséről, a természetvédelmi területek kiterjesztéséről és a fokozott fásítás ösztönzéséről is.

fejér megye levegőtisztaságának védelmét por, illetve gázleválasztó berendezések fokozatos felszerelésével segítik elő a dunaujvárosi és székesfehérvári üzemek. a dunai vasmű martin-acélművének négy kéményén hamarosan befejezik az elektrofilteres szűrők szerelését. ezekre a környezetvédelmi alap támogatásával több mint 300 millió forintot költ a kohászati kombinát. a por mellett a zajártalom növekedése is jelentős gond fejér megyében, így a városokban a gépjárművek légszennyezése és

4

zajártalma ellen következetes ellenőrzéssel, illetve átgondoltabb forgalomszervezéssel veszik fel a harcot.

/mti/

zsi/rj kz hgy

15.56 280982 1886

-.-

sb0054 4 150 mtib1061

nemzetközi fakitermelő verseny

1982. szeptember 28. - nemzetközi fakitermelő verseny kezdődött kedden a keszthely melletti gyenesdiáson. a nem hivatalos európa-bajnokságon induló 12 ország - bulgária, csehszlovákia, dánia, finnország, jugoszlávia, lengyelország, magyarország, ndk, norvégia, románia, svédország és a szovjetunió - legjobb motorfűrész kezelőit soós gábor, mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár köszöntötte. valamennyi nemzet színeit háromtagú csapat képviseli. a magyar együttesben kollár istván, molnár miklós és palkovics Antal szerepel. az első versenynapon, szerdán fadöntésben mérik össze képességeiket a résztvevők. az ugynevezett fűrészszes számokra, a gépszerelésre, a kombinált, illetve lánckimélő darabolásra, valamint a gallyazásra másnap kerül sor. az ünnepélyes eredményhirdetést és díjkiosztást csütörtökön délután tartják keszthelyen, a városi színházban. /mti/

tas/kné/kö kz ie

15.57 280982 0931

4

-.-

bel

- 44 -

1982.09.28.

sb0055 4 160 mtib1062 /felhasználható: 17 órától!/
fazekas és fafaragó közös kiállítása

1982. szeptember 28. - kedden a kaposvári petőfi emlékkönyvtárban megnyílt versey ferenc fazekas, a népművészet ifjú mestere és csonka józsef fafaragó kiállítása. közös alkotásaikat tárták közönség elé. a szemgyönyörködtető kiállításon látható tárgyak közül különösen nagy sikere van a terítékeknek, melyekhez az evőeszközök nyelét, a fűszertartók fedelét a fafaragó készítette, míg maga a fűszertartó, a tál, a tányér, a csésze a fazekas műve. a bokályok, söröskorsók, disztányérok is szebben mutatnak a somogyi motívumokkal dusan faragott tálásokon, mint magukban. a két fiatal népművész egymást jól kiegészítő kiállítását október 10-ig nézhetik meg az érdeklődők. /mti/

gom/hné/kö kz ie

16.02 280982 0747

.-

sb0056 4 130 mtib1063

nemzetközi társadalombiztosítási konferencia balatonfüreden /1. rész/

1982. szeptember 28. - kedden balatonfüreden megkezdődött a szocialista országok szakszervezeti központjai társadalombiztosítási vezetőinek konferenciája. a háromnapos tanácskozáson részt vesz bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia, a szovjetunió és vietnam delegációja. az ünnepi megnyitón dr. csehák judit, a szakszervezetek országos tanácsának titkára köszöntötte a résztvevőket, szólt az 1975-ben elfogadott magyar társadalombiztosítási törvényről, a megvalósítás tapasztalatairól és a folyamatos továbbfejlesztéséről, kiegészítéséről. ezen a tanácskozáson - mint mondotta - elmondják tapasztalataikat, saját módszerüket a szocialista országok képviselői, rámutatott azonban, hogy nem sémákat adnak át egymásnak, hanem ötleteket, tapasztalatokat, hiszen minden ország a maga sajátosságaihoz alakítja ki a társadalombiztosítás náluk legjobb rendszerét.

a tanácskozás első napirendi pontján a társadalombiztosítás szakszervezeti aktivistáinak és apparátusának oktatási rendszere, agitációs és propaganda tevékenysége szerepel. a témakörben dr. nagy károlyné, a szot társadalombiztosítási főigazgatóság helyettes vezetője tartott bevezető előadást. rámutatott, hogy a

✓

bel

- 45 -

1982.09.28.

társadalombiztosítás felépítésében eltérések mutatkoznak, attól függően, hogy az az államigazgatás része, vagy a szakszervezeti mozgalomhoz tartozik. ennek megfelelően eltérőek a képzési formák és módszerek is. a magyarország társadalombiztosítási rendszeréhez kapcsolódó oktatásban a pénzügyi, közgazdasági jellegű tantárgyak kapnak különösen nagy hangsúlyt, az ndk-ban pedig a gyakorlati tudnivalók, így a gazdasági matematika, az elektronikus adatfeldolgozás stb. csehszlovákiában a jogi kar mellett az orvostudományi egyetemeken és a közgazdasági főiskolákon is tantárgy a társadalombiztosítás. a továbbiakban szólt a társadalombiztosítás magyar sajátosságairól. nevezetesen arról, hogy nálunk a társadalombiztosítási ügyeket a munkahelyeken intézik. a dolgozók 96 százaléka mintegy 5000 üzemben, intézményben helyben jut hozzá a társadalombiztosítási szolgáltatásokhoz. az üzemi kifizető helyeken tevékenykedő több mint 8000 társadalombiztosítási ügyintéző képzéséről, továbbképzéséről is a szot társadalombiztosítási főigazgatósága, a megyei igazgatósággal közösen gondoskodik.

/folyt. köv./ sa

16.05 280982 2411

.-

sb0057 4 180 mtib1064

ítélet üzérkedési és vesztegetési bűnügyben

1982. szeptember 28. - a győri megyei bíróság kedden hozott ítéletet. a bonyrétalapi kossuth termelőszövetkezet 1980 decemberében el akart adni a pápai áfész-nek 130 mázsa mákot, a szövetkezet az árut minőségi kifogások miatt azonban nem vette át. a mákot végül mégis eladták, s ebből lett a bűnügy.

egy tési kiskereskedő, pusztai antal különként 28 forintért vette meg a termelő gazdaságtól. az ő mákja ellen a pápai áfész-nek már nem volt minőségi kifogása és 38 forintot adott érte, piri ernő volt felvásárlási osztályvezető helyettes közreműködésével. a mák ezután ismét magasabb áron a gödi dunamenti termelőszövetkezethez került, huszár mihály üzletvezető közvetítésével. a szövetkezet rátette a maga árrését a 130 mázsa mákra és továbbadta azt a tszker-nek. ez a cég is megfejelte az árat és végül a 22 forintos mák különként 50 forint körüli áron került a fogyasztókhoz. keresett rajta a kiskereskedő, az áfész, a másik közreműködő tsz és végül a kereskedelmi vállalat. az ügy három lebonyolítója 132 ezer forintot vágott zsebre.

üzérkedési és vesztegetési bűnügyben

✓

a bíróság pusztai antalt üzérkedésért 1 évi 4 hónapi börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte, 50 ezer forint elkobzás alá eső érték megfizetésére kötelezte és 2 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. a másik két közreműködő: piri ernő és huszár mihály vesztegetésért egyaránt 10 hónapi, börtönben letöltendő szabadságvesztést kapott. az ítéletek jogerősek. /mti/

cser/sza/ká/er ie

16.06 280982 1504

--

sb0058 3 150 mtib1065

nemzetközi társadalombiztosítási.... /2. rész/

hangsúlyozta továbbá dr. nagy károlyné, hogy a társadalombiztosítási agitációs és propaganda tevékenység fejlesztése érdekében még szorosabb nemzetközi együttműködésre volna szükség. többek között a kommunikáció kiszélesítésére, filmek, dokumentációk, szemléltető eszközök cseréjére. már eddig is rendkívül eredményesek voltak az előadócserék a szovjetunióval, az ndk-val, csehszlovákiával és ezt a közös tevékenységet tovább kellene bővíteni.

a plenáris előadást követően beszámoltak a saját módszereikről, elmondták tapasztalataikat mongólia, az ndk és kuba képviselői is.

a szocialista országok szakszervezeti központjai társadalombiztosítási vezetőinek háromnapos konferenciája csütörtökön a koordinációs bizottság ülésével ér véget. /mti/

bév/mné/sa kz ie

16.07 280982 0838

--

sb0059 4 160 mtib1066 /felhasználható 17 órától!/
buza barna tárlata mezőhegyesen

1982. szeptember 28. - buza barna szobrászművész tárlata nyílt meg kedden mezőhegyesen az áfész székházában. a kiállításon a jeles szobrász tíz terrakotta kislasztikája, hat portrészobra, három lovasszobra és hatvan érme látható. a békés megyei, vésztői születésű buza barnának a viharsarokban több köztéri szobra áll: kiemelkedő alkotásai közül való a battonyai, amely az 1901-es agrárszocialista megmozdulás drámai eseményeinek állít emléket, valamint mezőhegyesen 1980-ban felavatott zalka mátéról készült szobra. a szobrász- és éremművész buza barna munkásságáról átfogó képet adó mezőhegyesi kiállítás október 10-ig tart nyitva. /mti/

sam/ke/sa st ie

16.13 280982 0707

--

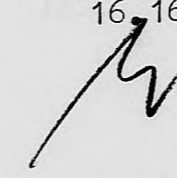
sb0060 4 130 mtib2028

csehszlovák népi ellenőrzési küldöttség hazánkban

1982. szeptember 28. - szakali józsefnek, a kneb elnökének meghívására kedden csehszlovák népi ellenőrzési küldöttség érkezett hazánkba frantisek ondrich miniszternek, a csehszlovák népi ellenőrzési bizottság elnökének vezetésével. a két szervezet kölcsönösen érdeklő ellenőrzési kérdések mellett a küldöttség főként a gyártmányfejlesztés, a kutatások és fejlesztések gyakorlati alkalmazása és a különböző szolgáltatások területein szerzett magyar népi ellenőrzési tapasztalatokat tanulmányozza. /mti/

sr/mi/kö -ár ie

16.16 280982 0584

--

sb0061 4 130 mtib2029

ülést tartott a fővárosi tanács /1. rész/

1982. szeptember 28. - budapest közegészségügyi és járványügyi helyzetéről tárgyalt, és a beruházási főosztály tevékenységét értékelte kedden - kelemen lajos általános elnökhelyettes vezetésével tartott ülésén - az újbúvárosi tanács. a tanácsstagok személyi ügyekben is döntöttek, valamint új fővárosi tanácsi rendeletet fogadtak el.

miként a főváros közegészségügyi és járványügyi helyzetét értékelő irásos előterjesztés megállapítja: e fontos területeken kedvező és kedvezőtlen jelenségeket egyaránt tapasztalni lehetett az elmúlt években. összességében véve javultak a körülmények, a jobb megelőző munka eredményeként csökkent az ételmérgezések, a foglalkozási betegségek és egyes fertőző megbetegedések száma. ugyanakkor előtérbe kerültek az urbanizációs, környezeti problémák, az ipari üzemekben új fizikai és kémiai ártalmak jelentenek veszélyt, s a lakosság életmódjában is sok káros szokás tapasztalható. hiába javultak gyors ütemben az élet- és a munkakörülmények, az alkoholizmus, a túlzott gyógyszerfogyasztás, és a szabadidő egyoldalú felhasználása miatt a budapestiek számottevő rétegénél megnőtt a betegség kockázata. a munkaegészségügyi helyzet kiegyensúlyozott, a kereskedelem területén azonban jelentős gondot okoz, hogy a korlátozott raktározási lehetőségek miatt sok a nehéz fizikai munka és sokhelyütt krónikus a létszámihiány. a járványok közül a vírusos influenza okozta a legtöbb gondot, bár 1978 óta igazán komoly influenza-járvány nem volt budapesten.

a főváros köztisztasági helyzetét az elmúlt években számos jogos kritika érte. a szigorú intézkedések, valamint a széleskörű társadalmi mozgalom nyomán egyes területeken már javulás tapasztalható. a nagyvárosi környezet ártalmi közül kiemelkedik a levegőszennyeződés: budapest lakosságának 24 százaléka kéndioxid, 12 százaléka pedig porral szennyezett levegőjű térségben él. a főként az iparból, a fűtésből és a közlekedésből származó szennyeződés csökkentésére az elmúlt évtizedben átfogó intézkedéseket tettek. így például 450 ezer lakás fűtését korszerűsítették és a főváros mind több pontján automatikus műszerekkel mérik a levegő minőségét.

/folyt. köv./

16.54 280982 2224

M

-.-

sb0062 4 130 mtib2031

ülést tartott a fővárosi... /2.rész/

az elkövetkező időszak tennivalói közül a legfontosabb: a hatékonyabb munka érdekében át kell szervezni a fővárosi kerületi közegészségügyi-járványügyi szolgálatok jelenlegi rendszerét.

az előterjesztés feletti vitában a tanácsstagok felhívták a figyelmet - egyebek között - az általános higiénés kultúra szerepére a közegészségügyben. hangsúlyozták, hogy az egészséges életmódra nevelésben nem elegendő az agitáció és a propaganda, hanem eredményes szervezőmunkára is szükség van. kérték, hogy a közegészségügy, a rend és a tisztaság ellen vétőket az eddiginél szigorúbban büntessék meg. a tanács a beszámoló - a vitában elhangzott kiegészítésekkel - elfogadta, s kifejezte elismerését a közegészségügy és járványügy területén dolgozóknak.

a három és fél esztendeje alakult beruházási főosztály komplex, sokirányú tevékenységet végez - hangzott el a következő napirend tárgyalásakor. a főosztály 1979 elején mintegy 200 beruházást vett át. tisztázták a programok költségeit, határidőit és más feltételeit, s a munkamódszerek kialakításával párhuzamosan kapcsolatot létesítettek partnereikkel. különösen a területelőkészítésben vártak jelentős feladatok a főosztályra, mert itt esztendőnk lemaradását kellett pótolni. megszilárdították a pénzügyi fegyelmet, munkájuk nyomán hatékonyabbá vált a gazdálkodás a főváros fejlesztési eszközeivel. az utóbbi két évben a mennyiségi feladatok mellett előtérbe került az intenzívebb gazdálkodás, a minőség javítása. a főosztály munkáját is fémjelzi, hogy a nehezedő gazdasági körülmények ellenére évente 17-18 ezer új lakás épül budapesten. az idei tanévkezdésre 290 új tantermet adtak át, s év végéig újabb 42 készül el, ez pedig - rekordteljesítmény. az egyedi, magánérs lakásépítés támogatására a múlt év nyarán koordinációs irodát hoztak létre, amely széles körű információs tevékenysége mellett szolgáltatásokkal is segíti a magánépítetőköt. 1981 végéig rendezték a fejlesztési területek telek- és tulajdonjogát, s ezzel huszéves lemaradást számoltak fel.

a vitában hozzászólók a beruházási főosztály létrehozását hasznosnak, munkáját eredményesnek ítélték. kiemelték, hogy egyszerűsödött, gyorsult a különböző programok végrehajtása, főleg a lakásépítés és a kommunális beruházások terén. a kedvező változás elsősorban a tervek és a döntések jobb előkészítésének köszönhető. több tanácsstag dicsérte a beruházási főosztály jó kapcsolatait a különböző szervekkel, s kérte az együttműködés további kiterjesztését. /folyt. köv./

17.01 280982 2539

M

-.-

bel

- 50 -

1982.09.28.

sb0063 4 130 mtib2032

ülést tartott a fővárosi ... /3. rész/

többen szorgalmazták a korszerűbb alaprajzu lakások építését, s figyelmeztettek arra is, hogy a telepszerű magánérős építkezés elterjedése ujszerű feladatokat ró majd a főosztály munkatársaira. egy javaslat szerint hasznos lenne bekapcsolni a munkába azokat a fővárosiakat, akiknek készülnek a lakások. ha ugyanis már félkész állapotban tudnák, hogy melyik lesz leendő otthonuk, maguk dönthetnének például a tapéta színéről és más, apróságoknak tűnő, de sokszor jelentős részletkérdésről. többen a városkép javítására, az egyhangúság elleni következetesebb küzdelemre ösztönözték a beruházási főosztályt.

a beszámoló elfogadása után a testület új fővárosi tanácsi rendeletet alkotott a közüzemi és egyéb díjak, valamint a tanácsi bérlakások lakbérének beszedéséről. a lakosság széles körét érintő rendelkezést a minisztertanács tanácsi hivatala elé terjesztik, majd a fővárosi közlönyben hozzák nyilvánosságra.

a testület gregor gábort, a fővárosi népi ellenőrzési bizottság elnökhelyettesét - akit az mszmp xvii. kerületi bizottsága első titkárává választottak - felmentette funkciójából és helyette elnökhelyettesé megválasztotta hajdu györgyöt, a fneb eddigi ipari- és kereskedelmi osztályvezetőjét. ugyancsak felmentette a nyugdíjba vonuló ujfalusi sándort, a fővárosi tanács személyzeti és oktatási főosztályvezetőjét, s e tisztségbe megválasztották mészáros józsefet, aki eddig a budapesti pártbizottság osztályvezető-helyettese volt. /mti/

sr/gg/kö -ár ie

17.05 280982 1528

-. -

bel

- 51 -

1982.09.28.

sb0064 4 150 mtib2033

országos ifjúsági tetra-vetélkedő

1982. szeptember 28. - a balatonedericsi balatonmellék termelészövetkezetnek, a bábolnai mezőgazdasági kombinát baromfiszaporítási osztályának és a balkányi állami gazdaságnak csapata nyerte el az első három helyezettet megillető külföldi utazást a bábolnai mezőgazdasági kombinátban kedden megtartott országos ifjúsági baromfitenyésztési vetélkedő döntőjén. a három területi elődöntőn a kombinát tetra baromfiját tartó 49 mezőgazdasági nagyüzemből indultak csapatok. most pedig a legjobbnak bizonyult nyolc csapat mérte össze tudását. a háromtagú - egy felsőfoku, s egy középfoku végzettségű szakemberből, valamint egy szakmunkásból álló - csapatok számot adtak elméleti és gyakorlati szaktudásukról, a politikai kérdésekben való jártasságukról. /mti/

ber/wmé/kö st ie

17.13 280982 0822

-. -

sb0065 4 130 mtib2034

naszád avatás dunaujvárosban

1982. szeptember 28. - dunaujváros nevét vette fel kedden a magyar néphadsereg hadihajós dandárának egyik új naszádjá. a fegyveres erők napja alkalmából rendezett avatási és névadó ünnepséget dunaujvárosban, a szalki-szigeti kikötőben rendezték. a honvédelmi miniszter diszparancsának felolvasását követően oláh istván vezérezredes, honvédelmi miniszterhelyettes, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke mondott ünnepi beszédet. ezután sárosi józsef a dunaujvárosi tanács elnöke a város lakossága nevében dísz-hadilobogót adott át a dunai flotilla am-31 jelű aknamentesítő naszádjának, majd a zászlót felvonták a hajó árbócrudjára.

a névadó ünnepség után a vendégek és az érdeklődők megtekintették a korszerű aknamentesítő naszádot, amely a dunaujvárosi hajóállomás előtt tiszteletkörrel bucsuzott, majd állomáshelyére vonult. /mti/

zsi/rj kgy ie

17.13 280982 0897

-. -

bel

- 52 -

1982.09.28.

sb0066 4 130 mtib2037

csapatzászló-átadási ünnepségek

1982. szeptember 28. - a fegyveres erők napja alkalmából kedden több csapatzászló-átadási ünnepséget tartottak. tatán a néphadsereg egyik egységének, amely a klapka laktanyában állomásozik, a környei mezőgazdasági kombinát dolgozóinak nevében nyújtották át a csapatzászlót. kecskemét egyik helyőrségi katonai alakulatánál és a néphadsereg egy másik alakulatánál a somogy megyei nagyatádon a korábbi csapatzászlók adományozói, a magyar hajó- és darugyár angyalföldi gyáregységének kollektívája, illetve az oroszlanyi szénbányák dolgozóinak nevében nyújtották át az új lobogót. a régi csapatzászlót mindkét helyen az egység múzeumában helyezték el. a nyíregyházán rendezett ünnepségen a máv záhonyi üzemigazgatósága, a hétezeres záhonyi vasutas kollektívájának nevében adták át csapatzászlót a szabolcs-szatmár megyei rendőrfőkapitányság személyi állományának.

/mti/

vid/st/mi/sa ie

17.24 280982 0917

.-.

sb0067 4 130 mtib2038

képviselőcsoport ülések /1. rész/

1982. szeptember 28. - kedden a baranya, a hajdu-bihar és a zala megyei országgyűlési képviselőcsoport tartotta meg a parlament őszi ülésének előzetes tanácskozását. a napirenden a közrend és a közbiztonság helyzete, valamint a vízgazdálkodás időszerű kérdései szerepeltek.

a baranya megye képviselői megalázkodással állapították meg, hogy az elmúlt tervidőszakban gyors és számottevő javulás következett be baranya vízellátásában, s állást foglaltak amellett, hogy a következő időszak egyik fontos feladatának az egészséges ivóvízzel még nem rendelkező aprófalvak - összesen százharminchat kisközség - gondjainak enyhítését kell tekinteni. a továbbiakban elmondták az ülésen azt is, hogy program szerint halad a mohács-pécs-komló között épülő duna-ii. regionális vezetékrendszer építése, amelyen át a mohácsi szigeten furt kutakból jó minőségű vizet kap majd a megyeszékhely, a mecseki bányászváros és a környező kisebb települések is. a vízi környezet védelmét szolgáló beruházások hatásosságát jelzi, hogy baranyában elkezdődött a vizek szennyezettségi mértékének lassu csökkenése. a pécsi szennyvíziszap-feldolgozó üzembehelyezésén kívül kiemelkedő szerepet

bel

- 53 -

1982.09.28.

játszott ebben, hogy a megyében központi ipari hulladéklerakó helyet is létesítettek, s ezzel elejét vették a környezetet károsító anyagok ellenőrizhetetlen terjedésének. 1985-ig pécsen, zengővárkonyban, a mohácsi szigeten és harkányban új védőterületeket alakítanak ki a víz tisztaságának fokozottabb védelmére. a képviselőcsoport ülésén rámutattak annak fontosságára is, hogy a frissvíz-készletek csaknem kétharmadát fogyasztó ipari üzemeket a jövőben ösztönözni kell a takarékosagra, a többszörös vízhasznosításra.

a közrend és a közbiztonság helyzetéről szólva rámutattak az ülésen arra: külön figyelmet érdemel a bűncselekmények szerkezetének változása. az utóbbi két évben nőtt a társadalmi és a személyi tulajdont károsító, az erőszakos és a garázda bűncselekmények aránya, s ebben a környezet közömbössége is közrejátszik. mint mondták, a lakosság, az egész társadalom összefogása - amely a kiemelkedően veszélyes bűncselekmények megelőzésében és feltárásában oly eredményes - további jelentős segítséget nyújthat a bűnüldöző szervek sikeres munkájához.

/folyt. köv./ - kö

17.33 280982 2311

.-.

sb0068 4 150 mtib2039

az ikr tervtárgyaló közgyűlése

1982. szeptember 28. - négy változatban készítette el a bábólnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat, az ikr 1983. évi tervét. a kedden bábólnán megtartott igazgatótanács-ülést megelőző részközgyűléseken ezeket vitatták meg a 240 taggazdaság képviselői. álláspontjuk alapján az az alternatíva került a közgyűlés elé, amely a nagy sikereket hozó gabonatermelés fejlesztési program folytatása mellett lehetővé teszi a rendszer más területein szükséges gépbeszerzéseket is. az elfogadott terv szerint jövőre 81.600 hektárra nő a gfp jelenlegi, 36.000 hektáros területe. a fontos beruházások közé tartozik négy gabonatermelő felépítése, míg a vállalat többi saját pénzeszközét a szolgáltatások minőségének a javítására fordítják. a hozzászólók úgy foglaltak állást, hogy erre az eddiginél is nagyobb szükség lesz, hiszen a rendszer gépparkjának egy jelentős része már sok éve szolgálja a szántóföldi növénytermelést. az ikr jól felszerelt üzemében jövőre - többek között - 1600 motor, hidrosztatikus hajtómű, villamos és más főegység javítását, felújítását tervezik. sokféle alkatrészt is gyártanak itt. a nehezen beszerezhető pótlására, illetve az import

csökkentése érdekében az ikr bevonja taggazdaságait is ebbe a munkába. már eddig 16 nagyüzem vállalkozott több mint 200 féle alkatrész gyártására.

a közgyűlés vitájában központi helyet kapott a hozamok gazdaságos növeléséhez szükséges feltételek megteremtése. szólt erről váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter is. többek között kiemelte az ikr-üzemeknek - amelyek az ország mezőgazdasági területének husz százalékán gazdálkodnak - a népgazdaság gabonaprogramjában betöltött szerepét, hiszen a rendszerterület 526.000 hektárjának 82 százalékán gabonát termelnek. az eredmények növeléséhez vezető uton az emberi tényezőket rangsorolta az első helyre. ez olyan bázisa a nagy integrációnak - mondta -, amely biztos alapot, megfelelő garanciát nyújt a tervek teljesítéséhez. a terméshozamok növekedése mellett nagyon fontos - hangsúlyozta -, hogy a gabonaterületek ne csökkenjenek. számitanak arra, hogy az ikr-taggazdaságok a jövőben is példát mutatnak az újszerű gazdálkodásban, a racionális fejlesztésben, a költségek csökkentésében. /mti/

ber/wmé/sa st ie

17.40 280982 2285

-. -

sb0069 4 130 mtib2040

képviselőcsoport ülések /2. rész/

a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport, amelynek ülésén résztvett és felszólalt horváth istván belügyminiszter is, úgy ítélte, hogy a megyében a közrend és a közbiztonság megfelelő, biztosítottak a nyugodt alkotó munka, a pihenés feltételei. mindez sok szerv tevékenységének együttes eredménye. nagy része van benne annak is, hogy szélesedett a rendőri munka háttere: önkéntes rendőrök, s a lakosság széles rétegei nyújtanak nagyon hasznos segítséget a rendőrségnek. a közlekedés biztonságát megfelelően, a közúti közlekedési fegyelmet és morált viszont korántsem kielégítőnek mondták az ülésen. a képviselők a továbbiakban erélyesebb intézkedéseket sürgettek az alkoholisták, a munkakerülők ellen, akik a bűncselekmények elkövetői között igen nagy számmal vannak.

a zala megyei képviselőcsoport ülésén örömmel állapították meg, hogy zala megyében az ismertté vált bűncselekmények lakossághoz viszonyított aránya kedvezőbb az országos átlagnál. a társadalmi tulajdon ellen elkövetett jogsértések közül a lopások, a betörések száma csökkent, a sikkasztásoké viszont emelkedett. a garázdálkodók

nagy része ittas állapotban követi el tettét, sőt a sértettek jelentős hányada is a tulzott alkoholfogyasztók közül kerül ki. a közúti közlekedési balesetek száma lényegében változatlan. a rendőri szervek az állampolgárok széleskörű támogatását élvezik: ebben a megyében csaknem 2.000 önkéntes segítők van. többek között ez is, valamint a lakosság alapvetően fegyelmezett magatartása gátolja a súlyosabb rendzavarások elkövetését, a közállapotok romlását.

a megye vizgazdálkodásáról szólva elmondták: jelenleg a 259 zalai település közül 77-ben van már vezetékes ivóvíz. a vi. ötéves terv végéig még további 34 község kisvízművesítésére kerül sor, s így a lakosság 64 százaléka kap majd egészséges ivóvizet a megyében. /mti/

kász/szü/tas/kö kz ie

17.43 280982 1907

-. -

sb0070 4 130 mtib2041

ensz környezetvédelmi tanácskozás /1. rész/

1982. szeptember 28. - az ensz környezetvédelmi konferenciáján - 1972-ben stockholmban - fontos dokumentum született: a nyilatkozat az emberi környezetről. ez egyebek között leszögezte: minden embernek alapvető joga, hogy tiszta környezetben éljen, s mindenki felelős a környezete megóvásáért. ez a megállapítás határozza meg ma is a környezetvédelemért tevékenykedő nemzeti és nemzetközi szervezetek munkáját, hangsúlyozták a magyar ensz társaság környezetvédelmi bizottsága kedden budapestben megtartott „egyesült nemzetek - környezetvédelem - béke”, című tudományos tanácskozásán, melyen a csaknem 200 résztvevő azokra a kérdésekre kapott választ: miként kapcsolódik az ensz munkájához, s hogyan függ össze a béke megőrzésével a környezetvédelem.

az eszmecsere megnyitójában simai mihály, a magyar ensz társaság elnöke utalt arra, hogy az ensz környezetvédelmi programjának egyik legutóbbi dokumentuma így fogalmaz: a földet nem szüleinktől örököltük, hanem gyermekeinktől vettük kölcsönbe. a dokumentum ezzel is nyomatékosítja: a természeti környezet pusztításáért a ma élő nemzedéket terheli a legnagyobb felelősség. az emberiség a hatvanas években jutott el oda, hogy képessé vált saját életfeltételeinek elpusztítására, mégpedig vagy robbanásszerűen - egy nukleáris világháborúval -, vagy alig észrevehetően, a természeti környezet lerombolásával.

bel

- 56 -

1982.09.28.

a stockholmi környezetvédelmi konferencia óta eltelt 10 évben nem javult a helyzet: a sivatagosodás, az erdők kiirtása, a levegő és a vizek szennyezése nem mérséklődött. a legrosszabb állapotokkal a fejlődő országok sokmilliós metropoliszaiban találkozhatunk, ahol még fertőtlenítő ivóvíz sem jut mindenkinek. új jelenség a világűr szennyezése, évente 15 százalékkal nő a kozmoszba „juttatott”, szennyező anyagok mennyisége - mondta a magyar ENSZ-társaság elnöke.

a megnyitót követően a résztvevők 5 előadást hallhattak a környezetvédelemmel kapcsolatos gondokról, tennivalókról, elképzelésekről. az ENSZ-nek a környezetvédelemben betöltött szerepéről szólva az előadó hangsúlyozta, hogy a világszervezet kibővítette tevékenységi körét. környezetvédelmi programja - mely UNEP néven ismert - hatékony és széleskörű nemzetközi együttműködésre hívja fel a világ országait, hiszen: az olyan globális gondok ellen, mint a sivatagosodás, az erózió, az erdők kiirtása, a tengerek és a légkör szennyezése, csak szoros nemzetközi összefogással lehet küzdeni. /folyt. köv./

17.53 280982 2498

..-

sb0071 4 180 mtib2042

ENSZ környezetvédelmi tanácskozás /2. rész/

egy másik előadás a fegyverkezésnek a természeti környezetre gyakorolt káros hatásáról szólt. referátum hangzott el az atomenergia felhasználásakor keletkező, radioaktív hulladékok biztonságos kezelésének etikai és jogi kérdéseiről is. /mti/

na/mi/sa ag ie

17.55 280982 0318

..-

bel

- 57 -

1982.09.28.

sb0072 4 130 mtib2043

magyar-finn külügyi konzultáció

1982. szeptember 28. - elutazott budapestről Matti Tuovinen finn külügyi államtitkár, aki szeptember 26-28. között látogatást tett Magyarországon. megbeszélést folytatott Nagy János külügyi államtitkárral a két ország baráti kapcsolatainak fejlesztéséről és a nemzetközi helyzetről, mindenekelőtt az európai biztonsággal és együttműködéssel összefüggő kérdésekről. a finn államtitkárt fogadta Marjai József, a minisztertanács elnökhelyettese. /mti/

pá/rj ár ie

17.59 280982 0511

..-

sb0073 4 130 mtib2048

művelődés és gazdaság - köpeczi Béla sajtótájékoztatója /1. rész/

1982. szeptember 28. - országunk csak magas műveltségű, szakmailag jól képzett emberekkel tud előrelépni a szocialista társadalom fejlődésének útján. ezért is választotta időszerű művelődéspolitikai kérdésekről tartott sajtótájékoztatójának központi témájaként a művelődés és gazdaság kapcsolatát Köpeczi Béla művelődési miniszter - mint ahogyan azt kedden, a parlamentben rendezett sajtótájékoztetésen hangsúlyozta. a művelődéspolitikai egyik, s napjainkban mind fontosabbá váló célja - folytatta -, hogy a gazdaság előtt álló feladatok megoldásából az állampolgárok megfelelő, kellően megalapozott tudással kérjenek és kapjanak részt.

ennek az alapvető törekvésnek a megvalósítása érdekében foglalkozik a tárca nagy súllyal alsó- és középfokú oktatásunk tartalmi kérdéseivel - mondta a továbbiakban. ezek között kiemelkedő fontosságot tulajdonítanak a tantervek, tankönyvek korszerűsítésének. az ezzel kapcsolatos, korábban megindult és olykor bizonyos vitákkal kísért folyamatot a minisztérium következetesen „végig kívánja vinni”, és lezárni. ez a stabilizálás természetesen egy korábbinál magasabb szinten, tartalmasabban, a kor igényeinek megfelelően történik; úgy, hogy jobb tankönyvek, hatékonyabb tantervek szülessenek. a tartalmi korszerűsítések folyamatának befejezése azért is lényeges - hangsúlyozta a miniszter -, mert az iskoláknak igenis stabilitásra van szükségük. ezt szolgálja egyébként az is, hogy a belátható jövőben nem változik oktatásunk szerkezete, ám gondolkoznak és dolgoznak azon, miként

A

Lehetne a középiskolákban az általános műveltséget, illetve a szakképzettséget adó tantárgyak helyes arányát megtalálni, kialakítani. minden tartalmi korszerűsítés, átfogó reform, vagy helyi változtatás azonban hiábavaló a pedagógusok nélkül. az ő áldozatos, kiemelkedő fontosságú munkájukat az eddigénél is jobban el kell ismernie társdalmunknak - hangoztatta köpeczi béla.

ezt követően a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeivel foglalkozott. kifejtette: az ötnapos munka- és tanítási hét bevezetése új, nagyobb feladatokat állított a művelődésért, kulturálódásért felelős szakemberek elé. törődniük kell egyebek között azzal az - ugyancsak a gazdasággal szorosan összefüggő, s ujnak minősíthető - feladattal, hogy a megnövekedett szabadidejüket otthoni munkával eltöltő embereket szakmailag képezzék is erre. nagyobb lett az emberek szórakozási igénye, erre több idejük is van - ezt megfelelő mértékben, kulturáltan kielégíteni ugyancsak fontos feladat. természetesen a művelődési, kulturális intézmények minden ilyen probléma megoldását nem vállalhatják. /folyt. köv./

18.17 280982 2679

-.-

sb0074 4 130 mtib2049

művelődés és gazdaság /2. rész/

mind nagyobb lesz a család szerepe és felelőssége, hogy a gyerekek - de szüleik is! - hasznosan, okosan gazdálkodjanak „üres”, óráikkal, napjaikkal. ez a témakör csak első pillantásra tűnik távolinak a gazdasági kérdésektől - fejtegette köpeczi béla -, de jobban átgondolva könnyen belátható: szellemileg és fizikailag regenerálódott, „feltöltődött”, emberek szellemileg és fizikailag felkészültebben dolgoznak.

a gazdasági szabályozók és a kulturális élet kapcsolatáról szólt ezután a miniszter, hangsúlyozva: az oktatás céljaira továbbra is minden szükséges eszköz rendelkezésre áll. arra azonban nem lehet számítani, hogy a közeljövőben, adott gazdasági helyzetünkben az állam növelje a művelődés más területeinek dotációját. mind átgondoltabban kell elemezni, hogy ezt a támogatást milyen célokra használják fel: a cél az, hogy elsősorban a széles tömegeket érdeklő, érintő, valódi értékek feltárására, terjesztésére szánják ezeket az összegeket. ugyanakkor meg kell teremteni a lehetőséget arra, hogy gazdaságosabban működjenek a művelődési intézmények, vállalatok, új munkájukat nagyobb önállóság, megnövekedett felelősségtudat, rugalmasabb gazdálkodás jellemezze. ezt szolgálhatja bizonyos monopolhelyzetek felszámolása, egyes

A

intézmények arculatának, feladatkörének módosítása, vagy - ahol erre lehetőség van - a magánkezdeményezések támogatása. ám ezeknek a magánkezdeményezéseknek valóban egyénieknek kell lenniük - tette hozzá a művelődési miniszter. az oktatás egyes ágaiban - nyelv-, tánc-tanítás -; a képző- és iparművészetben, de más művészeti ágakban is helye és lehetősége van az egyéni vállalkozásoknak - de nem az állam pénzén, hanem anyagilag is kockázatot vállalva. mindezek megvalósításánál - a kísérletezésnek is helyet adva - természetesen érvényesíteni kell a szocialista kulturpolitika általános elveit, normáit.

ideológia, kultúra és gazdaság összefüggéseivel foglalkozva köpeczi béla kifejtette azt az értékrendszert, mely meghatározza az emberek magatartását. a kultúra eszközeivel is szüntelenül alakítani tudatosan befolyásolni kell, hiszen az egyes emberre jellemző eszméi nézetek, etikai tulajdonságok nem elhanyagolhatók a gazdasági fejlődés szempontjából sem.

befejezésül a magyar és a világkultúra kapcsolatáról szólt a művelődési miniszter. kiemelte: kapcsolatunkat a világgal nem jellemezheti valamiféle provinciális bezárkózás, sem eredetiség nélküli utánzás. sajátos, egyedi értékeinket igyekezzünk mind jobban dokumentálni a világ előtt, ugyanakkor feladatunk minél szélesebb körben tájékozódni a föld valamennyi részének kulturalkincséről, válogatva, ha kell vitatkozva is. /mti/ ag/gg/sa -ár ie

18.29 280982 2700

-.-

sb0075 4 180 mtib2050

időjárásjelentés

1982. szeptember 28.- a meteorológiai intézet jelenti szeptember 28-án, kedden 19 órakor:

meleg lesz az idő.

várható időjárás az ország területére szerda estig: változóan felhős idő várható. számottevő eső, illetve szél nem lesz. az éjszakai és délelőtti órák erősen párásak, több helyen ködösek lesznek. a hőmérséklet szerdán kora délutánra 21-26 fok közé emelkedik. /mti/

gg/rj ie

18.31 280982 0428

A

-.-

sb0076 4 130 mtib2051

uj galériát avattak óbudán

1982. szeptember 28. - kedden a főváros iii. kerületében, a Lajos utca 158. szám alatt felavatták budapest legújabb kiállítótermét. a fővárosi tanács galéria-hálózatának legfrissebb létesítménye az óbudai műemlékegyüttes rekonstrukciójának során készült el. az egykori sörház középkori maradványokon, a xviii. században, barokk stílusban épült. már a felszabadulás előtt is felújították, most pedig a fővárosi 1-es számú építőipari vállalat dolgozói alakították át korszerű, mégis a régmúlt idők hangulatát idéző épületté.

miként az ünnepélyes megnyitón farkasinszky Lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese avatóbeszédében elmondta, a kiállítóházban teret kívánnak nyújtani a művész-közönség-találkozóknak, lehetőséget adva egyben fiatal alkotók bemutatkozásához, s ugyanakkor természetesen képzőművészetünk évszázados hagyományából is gyakran merítenek majd. a háromszintes épület alagsorában és földszintjén elsősorban a mai magyar képzőművészet törekvéseit reprezentáló, kéthavonta változó időszak kiállításokat rendeznek. a galéria emeleti termeiben muzeumi gyűjteményekben őrzött műtárgyakat mutatnak be.

a kedden nyílt állandó tárlat anyagát pátzay Pál, Bernáth Aurél és Szőnyi István munkáiból válogatták, a Magyar Nemzeti Galéria és a Budapesti Történelmi Múzeum segítségével. s hogy művészeti életünk nagyjai, a képzőművészeti főiskola egykori tanárai hogyan hatottak a mai nemzedékre, e kérdésre választ adhat a földszinti és alagsori termekben berendezett kiállítás, amelyen a fiatal képzőművészek stúdiójának tagjai mutatják be munkáikat. a „házaavató”, kiállítást november 28-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

sr/mi/sa -ár ie

18.46 280982 1699

sb0077 4 180 mtib2054

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. szeptember 28. -

sb0001 október 1: zenei világnap
 sb0002 gyermekek szót szanatóriumi...
 sb0003 közművelődési talajtechnikai ...
 sb0004 érik a szelidgesztenye
 sb0005 mindenevő kályha
 sb0006 szobrok a nemzetiségi ...
 sb0007 restaurálják a szigetvári ...
 sb0008 rizsarátás kiskörén
 sb0009 vizet kap onga
 sb0010 új szerzemények a déri múzeum.
 sb0011 nádexport
 sb0012 gazdaságosabb lakásfűtés
 sb0013 Lázár György fogadása
 sb0014 dalosdöntő az énekversenyen
 sb0015 hazánkba érk. az aapso küld...
 sb0016 baleset
 sb0017 a magyar-ndk történelem...
 sb0018 tudományos konferencia
 sb0019 ifjúsági napok
 sb0020 szakbizottság a fogyasztókért
 sb0021 magyar szaksz. küld. prágába
 sb0022 két mázsa kecsge a dunából
 sb0023 nemz. anyagvizsg. kongresszus
 sb0024 képzőművészeti fesztivál
 sb0025 a somogy megyei tanács ülése
 sb0026 atomenergetikai kormányközi biz.
 sb0027 időjárásjelentés
 sb0028 smohay-alapítvány díjai
 sb0029 halálos balesetek
 sb0030 marketing börze a fővárosban
 sb0031 nemzetközi tapasztalatcsere /1/
 sb0032 nemzetközi tapasztalat.. /2/
 sb0033 az országos munkavédelmi biz...
 sb0034 Herke Sándor emlékülés
 sb0035 megkezdődött az őszi.. /1/
 sb0036 megkezdődött az őszi.. /2/
 sb0037 megkezdődött az őszi.. /3/
 sb0038 megkezdődött az őszi.. /4/
 sb0039 Lázár György Ausztriába utazott
 sb0040 a borsod megyei tanács vb ülése
 /folyt.köv./

21.06²¹ 280982 1403

bel

- 62 -

1982.09.28.

sb0078 4 180 mtib2055

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a gyermekkor tárgyai - kiállítás
sb0042 megnyilt a szakszervezeti...
sb0043 elutazott a szmbt delegációja
sb0044 belkereskedelmi gyorsjelentés /1/
sb0045 belkereskedelmi gyorsjelentés /2/
sb0046 belkereskedelmi gyorsjelentés /3/
sb0047 a hajdu-bihar megyei tanács ülése
sb0048 gázvezetékhalózat a lakosság..
sb0049 alap békés megyei művelődési...
sb0050 „tegyünk többet somogyért..
sb0051 a környezetvédelemről tárgyal
sb0052 nemzetközi fakitermelő verseny
sb0053 fazekas és fafaragó közös...
sb0054 nemzetközi társ. biztosítási /1/
sb0055 ítélet üzérkedési és...
sb0056 nemzetközi társ. biztosítási /2/
sb0057 buza barna tárlata
sb0058 csehszlovák népi ellenőrzési
sb0059 ülést tartott a fővárosi /1/
sb0060 ülést tartott a fővárosi /2/
sb0061 ülést tartott a fővárosi /3/
sb0062 csapatzászló átadási..
sb0063 képviselőcsoport ülések /1/
sb0064 az ikr tervtárgyaló közgyűlése
sb0065 képviselőcsoport ülések /2/
sb0066 ensz környezetvédelmi.. /1/
sb0067 ensz környezetvédelmi.. /2/
sb0068 magyar-finn külügyi konzultáció
sb0069 művelődés és gazdaság /1/
sb0070 művelődés és gazdaság /2/
sb0071 időjárásjelentés
sb0072 új galériát avattak óbudán
sb0073 tartalomjegyzék /1/
sb0074 tartalomjegyzék /2/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy és izsák erika

- v é g e -

/mti/ rj-sa

21.06 280982 1438

M

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0081 X

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 29. bel.

s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

csütörtökön átadják a baross téri felüljárót

1982. szeptember 29. - a több mint egy hónapos felújítási munkát követően csütörtökön ismét megindulhat a közlekedés a főváros egyik fontos csomópontján, a baross téri felüljárón.

alig több, mint négy hete a pályaburkolat és a dilatációs szerkezet - a hőmérséklet változásait követő, a hidelemek tágulását, illetve összehúzódását segítő elem - hibái miatt lezárták a felüljárót. a tér felett átívelő hid nagy forgalma ugyanis elkoptatta az utburkolatot - a felüljárón óránként 1600 gépjármű haladt át, 30 százalékuk tehergépkocsi -, s a szigetelés hibái miatt a hidszerkezet is beázott. a felújítási munkákat részben a fővárosi közterület-fenntartó vállalat végezte, hozzá tartozik ugyanis a főváros több mint 300 felüljárójának és hidjának üzemeltetése, fenntartása. első lépéseként az aszfaltutépítő vállalat dolgozói felszedték a régi burkolatot, majd a közterület-fenntartó vállalat szakemberei az elavult dilatációs szerkezetet távolították el. ezt követően a közuti gépéllátó vállalat beszerelte az új, korszerű, vízzáró dilatációs szerkezetet, majd ismét az aszfaltutépítők vették át a terepet. két rétegű szigeteléssel vonták be a hidpályát, s mintegy 3000 négyzetméteres területen készítették el a végleges utburkolatot.